

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, VASARIS — FEBRUARY 25, 1986

Nr. 38

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Katalikybė ir inteligentija šiuolaikinėje Lietuvoje

JUOZAS BOČYS

(Tęsinys)

Sunku būtų ką nors aiškiau pasakyti apie religijos ieškančių žmonių santykį su bažnytiniu religingumu. Daug kas Bažnyčiai yra tolimi dėl anksčiau minėtų priežasčių, taip pat dėl to, kad Bažnyčia Lietuvoje yra gana tardicinė, gal net archaška. Tai pasėkmės nenormalios padėties, kad Lietuvos katalikų Bažnyčia yra izoliuota nuo katalikiško pasaulio. Daugelio jaunų inteligentų bažnyčios tradicijoms, iprastos bažnytinės apeigos netraukia, nors labiau išsilavinę ir moderniškesni kunigai su jais lengviau randa bendrą kalbą. Gyvas domėjimasis religija (nesvarbu kokia) neveniam jaunam inteligentui ilginiai padeda giliau suprasti ir bažnytinio religingumo prasmę.

Reikia pasakyti, kad bažnytinį ir nebažnytinį religingumą galima atskirti labai apytikriai, tačiau neabejotinai, kad religija Lietuvoje plėtojasi šiomis dviem kryptimis, tarp kurių iš esmės nėra priešiško. Be to, atrodo, kad tai yra tik pradžia idoms proceso, ateityje

galinčio stiprėti, virsti plačiu tautos dvasinio gyvenimo suaktyvėjimu, atgimimu. Didelėje vidutiniosios inteligentijos dalyje vyksta iš šalies nepastebimas, bet tautos ateičiai svarbus procesas. Todėl Lietuvos inteligentiją reikėtų vertinti atsargiau, išvengtį joje daugiau skirtingų tendencijų.

Kalbant apie dabartinę Lietuvos inteligentiją, būtina atsisakyti trafaretinės schemos: „Jeigu viešai nereiški savo opozicinių įsitikinimų, vadinasi, daraisi režimo sąjungininkas, nes režimui pakanka, kad žmonės tylėtų“. Suprantama, garbė tiems žmonėms, kurie drįsta savo opozicinius įsitikinimus reikšti viešai ir kovoti iki galo. Jie daug padarė, kad Lietuvos laisvės klausimas šiandien plačiai skambėtų pasaulyje. Tačiau neteisinga reikalauti, kad kiekvienas būtų didvyris. Ne visi gali ir moka viešai kovoti, ne visi tam reikalui yra pasiruošę. Nuolatinis tylus darbas gali būti nemažiau prasmingas už viešą veiklą, didvyrio balsas nedaug reikš, jeigu neturi gausingo, tegul ir tylaus, užnugario.

(Pabaiga)

Ragina Marcos ramiai pasitraukti

Washingtonas. Pirmadienį rytą Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius L. Speakes pasakė, jog Filipinų prezidentas turėtų pasitraukti iš pareigų. Amerikos vyriausybė pasirengusi suteikti jam prieglaudą, nors gal ir laikinai.

Filipinuose naktis praėjo palyginti ramiai. Marcos paskelbė pavojaus stovį, pasiuntė prieš sukilusius karininkus marinių šarvuotųjų brigadą. Minios apsupti mariniai bandė ašarėmis dujomis išsklaidyti žmones, tačiau vėliau metė tas pastangas ir ėmė prisijungti prie demonstruojančių minios. Sukilimo vadai paskelbė, kad jie palaiko opozicijos kandidatę ir prezidento vietą Corazon Aquino. Sukilimo vadų užimtoje kariuomenės stovykloje nusileido septyni aviacijos helikopteriai, kuriuose atskrido aviacijos vadai, kurie irgi prisidėjo prie karinio sukilimo.

Visame pasaulyje vyriausybės ir atskiri asmenys pasisakė už taikingą Filipinų krizės sprendimą. Popiežius Jonas Paulius sekmdienį audienčioje meldėsi už sprendimą be kraujo praliejimo. Šv. Petro aikštėje buvo apie 1,000 filipiniečių, kurie iškelė geltonas opozicijos naudotas rinkimų kampanijoje vėliavas.

Buvęs JAV prezidentas Fordas, kalbėdamas Nashville, Tenn., pasakė, jog visiems aišku, kad Filipinų žmonės prarado pasitikėjimą ir Marcos turėtų pasitraukti. Buvęs prez. Carteris pareiškė, kad ponias Aquino laimėjo Filipinų rinkimus, tačiau Marcos juos pavogė iš jos.

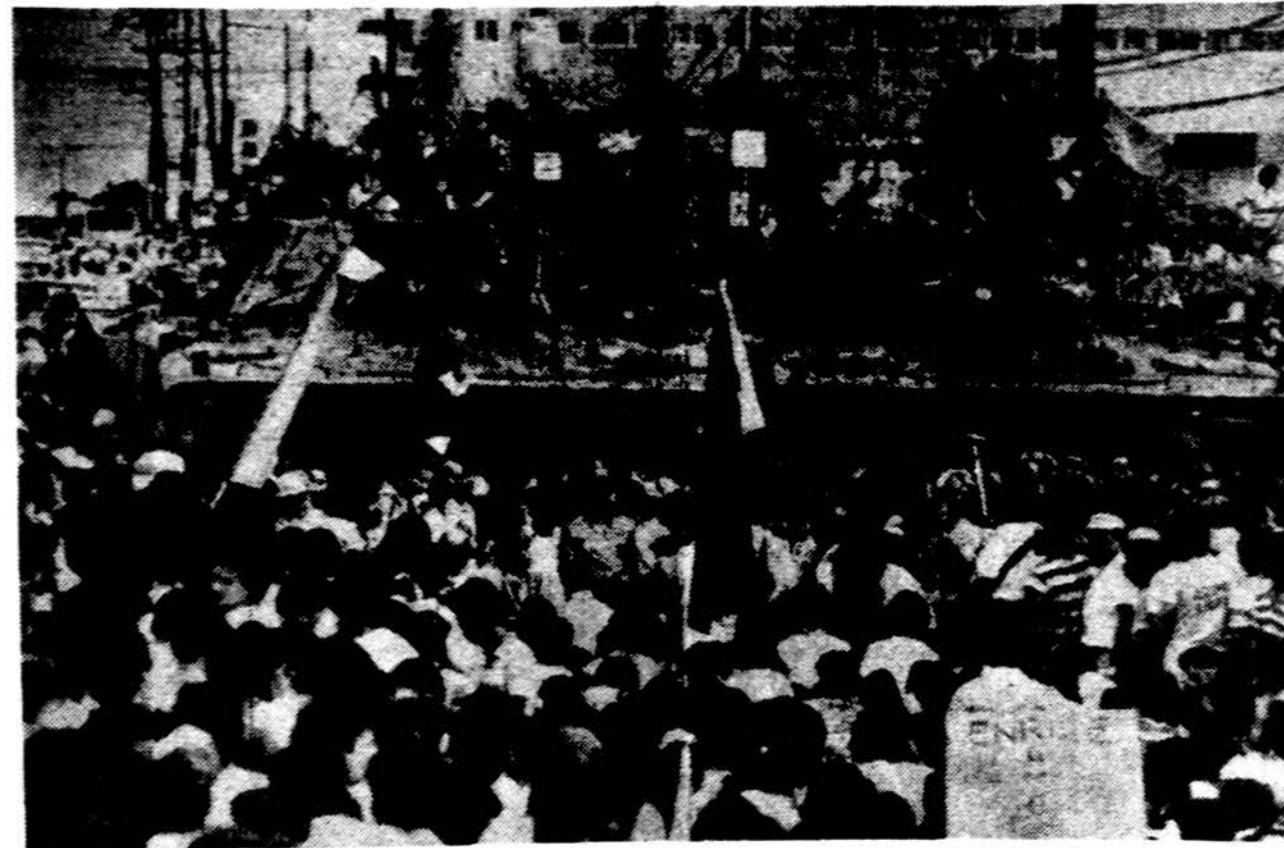
Pietryčių Azijos valstybių sąjunga, kuriai priklauso ir Filipinai, paskelbė, kad Filipinuose kilo kritiška padėtis, tačiau dar yra laiko ją išspręsti taikingai. Australijos vyriausybė įspėjo savo pilie-

čius nevažinėti į Filipinus, kol ten padėtis neaiški. Užsienio reikalų ministeris Bill Hayden atšaukė iš Manilos ambasadorių ir pareiškė, kad padėtis ten nurimtum, jei Marcos pasitrauktų. Japonijos parlamento narys, tik ką grįžęs iš Filipinų, pasakė japonų spaudai, kad taikingas Marcos pasitraukimas yra būtinas išspręsti vyriausybės krizę. Maskvos televizija paskelbė Marcos tvirtinimą, kad policija išaiškino sąmokslą jį nužudyti. Tame sąmokslė įsivėlus ir Amerikos vyriausybė.

Filipinų konsulė Londone paskelbė, kad ji neberemia prezidento Marcos. Tą paskelbė ir Filipinų konsulatai Los Angeles mieste bei Honolulu mieste.

Maniloje nežinomi piktdarai apšaudė ir nutildė katalikų radijo stotį Veritas, kuri jau seniai palaikė opoziciją prieš Marcos. Tos stoties kasdien klausydavosi apie 17 mil. žmonių.

Opozicija Filipinuose ir užsienio stebėtojai tvirtina, kad Marcos valdančioji partija rinkimus „pavogė“. „Wall Street Journal“ aiškina, kaip partija tai darė. Pirmiausia vyko klastotas balsuoti teisę turinčių registravimas penkios savaitės prieš rinkimus. Vietiniai pareigūnai nedavė balsavimo teisės tiems, kurie buvo įtariamai, kad balsuos už Aquino. Kiti opozicijos rėmėjai buvo registruojami balsuoti toli nuo savo gyvenamos vietos, taigi, jie nebalsovo. Tuose miestuose, kur buvo labai stipri opozicija, balsavimo teisės negavo apie 20 nuos. Vien tie neteisingi suvaržymai atėmė iš opozicijos apie 1.4 mil. balsų. Marcos šalininkams buvo leista balsuoti po keliskart. Buvo prregistruota daug mirusių, išsikrausčiusių ar niekad

Taikinga filipiniečių minia sustabdė prezidento Marcos atsiųstus tankus. Kareiviai nerodė didelio entuziazmo ginti ilgametį Filipinų prezidentą Ferdinand Marcos.

Ambicingi gen. sekretoriaus planai

Maskva. — Sovietų Sąjungos komunistų partijos kongresas prasidės antradienį. Kongresai ar suvažiavimai laikomi svarbiausiais organizacijos organais, kurie kas penkerius metus išrenka vykdomąją partijos ir valstybės veiksnį — centro komitetą. Šiuo metu centro komitete yra 319 narių ir 151 narys kandidatas. Komitetas, negalėdamas dažnai suvažiuoti, išrenka iš savo tarpo politinį biurą, kuriame dabar yra 11 pilnateisių (balsuojančių) narių ir septyni nariai kandidatai. Kasdieniniai valstybės ir partijos reikalus tvarko centro komiteto išrinktas sekretoriatas. Dabartiniame yra 10 sekretorių. Jiems vadovauja vyriausias partijos vadas — generalinis sekretorius, kuriuo pernai tapo Michailas Gorbaciovus.

Sovietų komunistų partija sudaro apie 9.5 nuos. visų sovietų gyventojų. Sakoma, kad partija turi 19 mil. narių. Kongreso delegatų būna apie 5,000, kurie susirenka kas penkeri metai. Apie 20 nuos. partijos narių ateina iš inteligentijos sluoksnių. Čia deluojami kariuomenės, pramonės, darbo žmonių, valstiečių atstovai. Tik trečdalis būna moterys, o vyriausiose partijos ir valstybės pozicijose jų nematyti. Iš vyriausios partijos centro vadovybės įsakymai eina į 400,000 vadinamųjų pirminių partijos organizacijų tinklą. Jos veikia atskiruose fabrikuose, kolūkiuose, kaimuose, institutuose.

Jau tradicija tapo, kad įtakingiausi partijos žmonės yra tie, kurie patenka į politbiurą ir kartu yra partijos centro komiteto sekretoriai. Tokie yra Gorbaciovus ir Jegor Ligaciovus. Be jų dabar

negyvenusių balsuotojų. Už juos balsavo kaimų seniūnų parinkti asmenys, važinėdami po įvairias vietas. Daug balsuotojų „pardavė“ balsus po dolerį. Jie nukopijuodavo savo balsavimo lapą ir parodydavo lapus seniūnams, kurie užmokėdavo.

Kai kuriuose kaimuose balsavimo dėžės buvo pagrobtos, vėliau „atiduotos“ su kitais balsais. Daug balsavimo lapų buvo pakeičiami jau balsus skaičiuojant.

tinį politbiurą sudaro: Geidar Alijev, Andrei Gromyko, Dinmukhamed Kunajav, Nikolai Ryžkov, Vladimir Ščerbički, Eduard Shevardnadze, Michail Solomencev ir Vitaly Vorotnikov.

Laukiama, kad šis dvidešimties metų kongresas pakeis centro komitetą. Šio nariai dažnai parenkami už nuopelnus partijai ir valstybei, pagal užimamas partijoje ar valstybėje vietas. Centro komitetas patenka pirmieji atskirų respublikų sekretoriai, aukšti karo vadai, ambasadoriai svarbiuose užsienio postuose ir įtakingi žvalgybos veikėjai KGB organizacijoje. Spėjama, kad Gorbaciovus įves į centro komitetą daug naujų veidų, savo šalininkų ir rėmėjų. Tuoj po kongreso centro komitetas slaptame posėdyje išrinks naują politbiurą ir naują sekretoriatą. Šarašas bus sudarytas dabartinio sekretoriato su Gorbaciovu priešaky.

Europoje spėjama, ko galima tikėtis iš Gorbaciovu vadovaujamos partijos. Vasario pradžioje pas gen. sekretorių lankėsi prancūzų komunistų laikraščio „Humanite“ vadovai ir korespondentai. Jie išgirdo Gorbaciovu mintis apie Sovietų Sąjungos ateities planus.

Gorbaciovus pasakė, kad tarybinė visuomenė įžengė į naują savo istorijos etapą. Teks labai rimtai pertvarkyti ir patobulinti daugelį gamybinių santykių aspektų, ūkininkavimo metodus, partinio ir valstybinio vadovavimo, tai yra politikos, būdus, formas, stilių.

Gorbaciovus kalbėjo: „Turimas galvoje ir vis platesnių liaudies sluoksnių įtraukimas į visuomenės reikalų sprendimą, kūrinių liaudies jėgų, gabumų ir patyrimo mobilizavimas vis sudėtingesniems uždaviniams spręsti. Tiesiai pasakysiu: šios problemos nelengvos. Yra mūsų šalyje objektyvių sunkumų — nepalanki demografinė situacija, mums primestos ginklavimosi varžybos — didžiausi iš jų). Bet yra ir tokių, kurie atsirado dėl mūsų pačių kaltės. Kadangi jų sprendimas užsietęs, jie pasidarė dar opesni. Dabar turime per kuo trumpesnį laiką padaryti labai daug — reikalingai pagerinti planavimą, valdy-

mą ir materialinį skatinimą, paspartinti mokslinę-techninę pažangą. Padidinti ekonomikos efektyvumą, kokybinį rezultatyvumą, pagerinti produkcijos kokybę. Mes numatome per artimiausius 15 metų dvigubai padidinti šalies gamybinių potencialą, iš esmės pakeisti patį mūsų ūkio, darbo pobūdį, pertvarkyti žmonių gyvenimą.

Toliau Gorbaciovus pasakė prancūzams, kad dar esama eilių prie parduotuvų, ypač prie labai geros kokybės prekių, kurių paklausa nepatenkinama. Mes viską darome liaudies gerovei, pasakė Gorbaciovus. Aš turiu galvoje ir kiekybinę ir kokybinę pusę, tai yra vartojimą ir buitines tarnybas, butus, medicininį aptarnavimą, galimybę naudotis kultūros lobiais, aplinkos apsaugą, miestų ir kaimų sutvarkymą, laisvalaikį ir daugelį kitų dalykų. Neslėpsiu, daugelyje šių sferų reikalais anaipol nėra tokie, kokių mes norėtume, pasakė gen. sekretorius.

Jordanas ieško ginklų Europoje

Ammanas. — Jordano karalius šeštadienį pasikalbėjo su laikraštiniškais pasakė, kad Amerikos nutarimas neparduoti Jordanui ginklų pakeis ilgametį Jordano priklausymą nuo JAV. Jis jau ieško naujų ginklų tiekėjų Europoje ir Sovietų Sąjungoje, nes Amerikos atsisakymas sukėlė tuštumą Jordano gynybos planuose.

Įnirtingos kovos Irako fronte

Nikosija. — Irano žinių agentūra skelbia, kad kariuomenė tęsia puolamuosius kovos veiksmus pietiniuose fronto ruožuose. Verždamasi į priekį, ji užėmė rytinę Abdalaho sąsiaurio pakrantę. Irano kariuomenės sunaikino ir paėmė daug karo technikos — dešimtis tankų, šarvuotųjų transporterių, automašinių, artilerijos pabūklų. Priešlėktuvinės gynybos priemonės numušė dar keturis Irako lėktuvus.

Irano parlamento pirmininkas Rafsanjani pareiškė, kad Iranas nebeleis daugiau transportuoti Irako naftos vamzdžių linijomis per Kuwaito ir Saudi Arabijos teritorijas. Jis pabrėžė, kad tos dvi arabų valstybės „įsigijo naują

Filipinų sukilimas

Manila. — Normaliai kariniai perversmai vyksta pasaulyje priimta tvarka. Kariuomenės vadai įsiveržia į valdžios rūmus, nudobia valdantį prezidentą ar diktatorių ir, užėmę radijo stotį, paskelbia pasauliui, kad pasikeitė valdžia. Filipinuose penktadienį gynybos ministeris Juan Ponce Enrile ir kariuomenės štabo viršininkas generolas Fidel Ramos sukvieta spaudos konferenciją gynybos ministerijos rūmuose, Manilos priemiestyje Camp Aguinaldo ir, televizijos kameroms filmuojant, paskelbė, kad jie daugiau neberemia prezidento Ferdinando Marcos. Jie paragino visus Filipinų karininkus jungtis prie jų.

Prezidentas, išgirdęs tokius savo bičiulių ir ilgamečių rėmėjų pareiškimus, pats pasirodė televizijoje ir įsakė lojaliesiems daliniams ruoštis pulti gynybos ministeriją. Tie Enrile ir Ramos esą išdavikai, sukilėliai, išėję prieš savo vadovybę. Jiedu bus eliminuoti ir likviduoti, pasakė Marcos.

Filipinų opozicijos vadai jau kelios dienas ragino kariuomenės narius rimtai pagalvoti, ar jiems priderėtų išeiti prieš tautą, kuri rinkimuose atmetė dabartinį prezidentą Marcos. Jums gali tekti kovoti prieš nekaltus, laisvę mylinčius savo tautiečius, sakoma opozicijos paskelbtame atvirame laiške. Kandidatas į viceprezidento vietą Salvador Laurel televizijoje pasirodė su aukštu policijos pareigūnu, kapitonu Juan Resurreccion, Tas paskelbė, kad jis pasitraukia iš pareigų. Jis geriau mirsiąs kovodamas prieš nelegalią, neteisėną, nesąžiningą valdžią, negu ją gindamas. Daugybė policijos valdininkų taip pat galvoja, tačiau jie turi šeimą ir bijo išeiti prieš prezidentą ir jo kličą, pasakė kapitonas.

Užsienio diplomatai mano, kad Filipinų kariuomenėje veikia apie 1,000 jaunesnio laipsnio karininkų, kurie siekia kariuomenėje reformų. Daug aukštų karininkų jau seniai turėjo pasitraukti ir pensiją, tačiau Marcos juos telbėlaiko aukštoje vietoje, nes jie ištikimi jam. Karininkai turi gan slaptą organizaciją RAM (Reform the Armed Forces). Ji pasiruošusi pakeisti prezidentą.

„Šiaurėje pagyvinu savo veiklą Irako kurdai, šeštadienį puolė vietinę Irako kariuomenės bazę prie Sakho miesto. Nuo 1981 m. Irako kurdai, remiami ginklais Sirijos ir Libijos, užėmė Irako teritorijos dalį ir sudaro grėsmę pagrindiniams Irako naftos laukams prie Kirkuk miesto. Irakas šiaurėje prie Kurdistanio laiko prištus kariuomenės dalinius, apie 160,000 vyrų.

— Prezidentas Reaganas nusiuntė atsakymą į sovietų vado Gorbaciovu siūlymą panaikinti branduolinius ginklus. Reaganas pavadino planą konstruktyviu žingsniu ir priekį ir pasiūlė pirmiausia išvežti iš Europos vidutinio nuotolio raketas, o taip pat neperkelti jų į Azijos sritis.

Kardinolas Sin paragino kariuomenės narius paremti gynybos ministerį ir štabo viršininką. Daug tūkstančių jaunų karininkų ir kareivių ginkluoti susirinko į gynybos ministerijos rūmus. Jie pasirodė ginti juos, jei Marcos pasiūstų, kaip jis grasino, tankus ir artileriją „likviduoti išdavikų“.

Ministeris Enrile tapo Filipinų herojus. Daug tūkstančių civilių susirinko prie gynybos ministerijos, pasistatė palapines, iškelė opozicijos vėliavas ir prisiekė ginti sukilusius generolus, jei Marcos lojalistai juos pulstų. Gatvėse autobusai ir sunkvežimiai taip pastatyti, kad sudarytų kliūtis puolantiems jėgoms.

Opozicijos kandidatė Corazon Aquino, matyt, nežinojo apie gynybos ministerio planus. Ji buvo išvažiavusi į tolimą provincijos miestą Cebu. Ją pradžiugino ministerio Enrile pareiškimas, kad Marcos pavogė rinkimus. Jam pačiam Marcos skambinęs prieš rinkimus ir pasakęs suklastoti Enrilio gyvenamosios provincijos balsus, kad Marcos išeitų laimėtojas. Enrile pasakė reporteriams, kad jis dalyvavęs ir 1972 m. karinio stovy paskelbimo sąmokslė. Marcos suorganizavęs vaidinimą, ministerio Enrilio užpuolimą. Jokio užpuolimo tada nebuvo. Tačiau Marcos po to „atentato“ paskelbė, jog Filipinams gresia anarchija ir įvedė karinį stovį. Dabar Enrile labai gailisi dėl tų apgavysčių. Todėl jis ir nutaręs atsisteiti už praeities nuodėmes dabartiniu savo išėjimu prieš nelegalų diktatorių. Enrile pasakė, kad prezidento rinkimus aiškiai laimėjo Aquino, o Marcos neturįs jokios teisės būti prezidentu.

Prezidentas Marcos pareiškė televizijoje, jog jis apeliavo į ministerį ir į štabo viršininką užbaigti tas kvailystes ir pasiduoti. Prezidentui kalbant, už jo pečių stovėjo grupė aukštų karininkų, kurie lyg patvirtino Marcos teigimą, kad kariuomenė, išskyrus vieną-kitą išdaviką, remia jį, legalų Filipinų prezidentą.

Baltieji Rūmai šeštadienį paskelbė, jog masiniai sukilavimai Filipinų rinkimuose kelia klausimą ar dabartinė vyriausybė yra legali ir teisėta. Dabartiniai kariuomenės vadai pareiškė, pasmerkią Marcos, sutvirtina mūsų susirūpinimą ir abejones, pasakė spaudos sekretorius Larry Speakes. Kongrese Marcos kritikai ragina jį „žiūrėti realybei į akis“ ir pasitraukti, kad šalyje nekiltų civilinis karas. Pietinės Dakotos sen. Pressler ragino administraciją pasiūlyti politinį prieglobstį prezidentui Marcos, nes tuo būtų užkirstas kelias kraujo praliejimui draugiškoje Filipinų valstybėje. New Yorko kongresmenas S. Solarz pasakė, kad įvykiai Filipinuose aiškiai rodo, kad tai „yra Marcos režimo pabaigos pradžia“.

KALENDORIUS

Vasario 25 d.: Serapijonas, Valburga, Margiris, Rasa.

Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogintas, Jorūnė.

ORAS

Saulė teka 6:34, leidžiasi 5:35.

Debesuota, su pragiedruoliais, temperatūra dieną 33 l., naktį 25 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGIMI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

APGAVIKAI IR MULKINTOJAI IŠNAUDOJA RELIGIJOS LAISVĘ

Šiame krašte religijos laisvė paskatino atsirasti daugelį tik iš vardo religijų.

Sidney J. Harris

Apgavikas yra žmogus, kuris, pasinaudodamas žmogaus tamsumu bei nesiorientavimu, padaro jam nuostolio bei įvairiopa jam pakenkia. Tai trumpu laiku žmogų nuskriaudžiantis asmuo.

Mulkintojas yra panašus apgavikui, tik jis nuolat žmogų išnaudoja įvairiopa niekvyt vadina gėriu ir lengvatikius išnaudoja pasipelnymui.

Pasaulis yra pilnas įvairios asmenybės—nevienodo gerumo žmonių. Vieni jų angeliskai geri, kiti—sėtoniškai blogi: sukčiai ir apgavikai. Dauguma žmonių yra tarpe tų dviejų kraštutinumų. Tik vieni arčiau gerųjų linksta, kiti — prie blogųjų šliejasi.

Dar daug vandens nubėgs, kol žmonijoje atsiras pakankamai kūrėjų, artimų gerą darantį asmenų. Tai bus tikro auklėjimo paseka. Dabar vis kenčiame nuo blogųjų. New Yorko burmistras Edward I. Koch tvirtina, kad apgalvotinai mūsų visuomenė yra sugedusi (corrupt); nuo tų laikų, kai žmonija atsirado ant dviejų kojų — vis buvo pagedusių žmonių.

Apgavikų ir mulkintojų netriksta ir mūsų tarpe. Jie dabar naudojami technikos priemonėmis ir labai sėkmingai apgauna—mulkina lengvatikius ir susikrauna be naudingo darbo didžius turtus iš nenusivokiančiųjų.

Medicina, politika ir religija yra trys geriausiai prieinamos sritys visokio plauko mulkintojams ir apgavikams. Net bausi, kaip be jokio gailesčio žiauriai esti išnaudojamas nenusivokiantis žmogus medicinoje, politikoje bei religijoje. Tai palinkusieji karkalai, kuriuos visokios medicinos, politiškos ir religiškos ožkos pasigardžiuodamos gražia. Tik žvilgtėjęs į gyvenimą, sapauda, radio, televiziją pastebima minėtus kenkėjus dirbančius—išsijuosius, apsiptojusius

Susipraskime ir ne vieno grašio apgavikui neduokime

Vieni jų įtaigoma, kad rūkymas yra malonumas, visai žmogui nekenksmingas, ir niekina su rūkymu kovojančius, girdi, tai diskriminacija rūkančiųjų, nes niekas neįrodė, kad rūkymas kenkia. Lengvatikiai jais tiki ir taip žudosi ir kitiems kenkia.

Kiti apgavikai nuo kartais pasitaikančios nemigos siūlo tabletes, kurios niekam nereikalingos tada ir visiems kenksmingos. Dabar su Tilenoliu tikras pragaras: jo niekam nereikia, išskyrus jo gamintojus. Jau buvo ir dabar dar yra apnuodytų to vaisto kapsulių, o vis tiek jos gaminamos ir pirkliai siūlo milijonines sumas, kad susekti savo konkurentą. Kai lietuviai praregės niekada ne vienos tokios kapsulės nelies. Bayerio vaistus vietoje to vaisto su nauda kiekvienas gali naudoti nepernaudojamas jų.

O čia vėl-vietoje lietuviško maisto: stambių miltų duonos ir tokių javainių bei vaisių - daržovių valgymo, siūloma lengvatikiams pokelis sėlenų,

kaip „natural“ vaistą nuo nevirškinimo. Jie mus laiko tikrais neišmanėliais, o jei mes jų klausome — tokiais ir esame.

Kosmetikoje apgavikai tikrai auksinius laikus pergyvena: vietoje sveiko užsilaikymo, apsilaidelėms, ypač apsilaidelėms, siūlomi veidui dažai, pudros, kremai... kad tik užmaskuotum savo pabalią, odos sumenkimą... ir visai nesirūpintum per normalų gyvenimą susilaukti sveiką gražaus kūno ir jo tokios odos.

Politikoje apgavikai ne kiek negeresni už minėtus medicinoje apgavikus. Jie balsuotojo reikalų negirdi per visą laiką, išskyrus balsavimo dienas. Tada jie tau prisunkia brošiūras, nurodantias jų neva nuveiktus darbus. O jau religijoje — toje svarbiausioje žmogaus gyvenimui srityje — verda tikras neišmanėlių kišenių tuštinas Dievo vardu kiekviename kampe atliekamas. Čia apgavikų ne kiek nemažiau, kaip virš minėtos srityse. Tai per daug skaudi žaizda žmogui, todėl plačiau šią apgavystę reikia išlukšteni.

Žinoma, kiekvienoje čia minimoje srityje apstu kilnių — žmonių labai pasiaukojusių asmenų. Jūs gerbti reikiate ir, per apgavikų išaiškinimą, reikiate jiems talkinti toliau teikti žmonijai pagalbą.

Pirmiausia pats žmogus turi tvarkytis

Apgavikų buvo, yra ir bus tol, kol jų pareikalavimas žmonėse gyvuos. Todėl nusi-teikimais, asmenybe, stiprėmė ir švieskimės, nes tik taip apsišarvavę panaikinsime apgavikus mūsų tarpe. O jie dabar klesti mūsų aplinkoje. Pasinaudodami visomis jiems prieinamomis susisiekimo su žmonėmis priemonėmis, jie nenusivokiančius išnaudoja. Jie žmones mulkia laiko (per daug, tikrumoje, yra tokių), ir visokeriopa išnaudoja. Nusiminusiems jie siūlo imti Linkmybės toniką. Nuo skausmų — jie perša Bejausmes piliules. Nuo nemigos — Miegalės tabletes. Ir taip be galo ir be krašto diena iš dienos vykdomas lupikavimas.

Niekam nenaudingos, ne tik nereikalingos, bet dargi žalingos — siūlomos priemonės menkina lengvatikio sveikatą, o tunka iš to tik apgavikai. Jie lobsta, o apmulkintasis skursta.

Medicinoje ne tik apgavikai pirkliai išnaudoja žmogų, bet ir iš visokio kitokio, mediciniško personalo atsiranda keletas supuvusių obuolių, šiaip labai gražių — gerų obuolių pilname mediciniškame krepšyje.

Nuo pasaulio pradžios žmogus dar nėra tapęs tikru žmogumi. Šalia pavienių tikrai pavyzdžių asmenų, tarpeta nesuskaitoma gausybė įvairių išnaudotojų tiek politikoje, tiek ypač religijoje, dabar, kaip ir Dovidio laikais, kada jis savo psalmėse tvirtino, kad yra nesuskaitoma gausybė kvailių. Tokie yra apgavikų grobis. Kol tokio grobio bus — apgavikai gyvuos. Kai nebus nenusivokiančių, nebus ir apgavikų, nes jie žas neturėdami maisto pavidale apgaudo žmogaus. Asmenybe nesuistvaręs

Tokiais moteris nuo religinių apgavikų saugoja apsišvietimas ir dvasinis subrendimas. Čia jos gieda lietuviškas giesmes alvudo pažmonyje Lietuvis sodyboje. Iš k. muz. Elena Ivanauskaitė-Alekniene, Bronė Bužinskienė ir Anelė Kirvaitytė.

Nuotr. M. Nagio

Bronė Veiverienė, Janė Bartkienė ir Bronius Bartkus klauso dvasios ir kūno sveikatos stiprinimo žinių Alvudo pažmonyje.

Nuotr. M. Nagio

žmogus yra linkęs visokiai adikcijai. Apgavikas yra adiktas blogiui. Jis nejučia sąžinės graužimo dėl blogo darbo. Jis rūko, girtauja, ištvirkauja, artimą visokeriopa skriaudžia, negimusį žmogų žudo... ir tik vaikus, jai tokiais suaugusiais pasekančius, vadina adiktai, pats būdamas už vaikų nepalyginamai menkesniu sutvėrimu.

Bene baisiausia žmonių apgavystė vyksta dvasinėje srityje — religijoje, kai religiniai apgavikai Dievo vardu menkina žmogaus brangiausią turtą — asmenybę ir veda lengvatikius į apgaulę, kurioje jie visokeriopa nukentė. Reikia pastariesiems akis atverti ir juos nuo religinių apgavikų apsaugoti.

Religiniai apgavikai

Amerikoje atskyrimas bažnyčios nuo valstybės sukūrė bausį blogi: prisiveisė „religijai“, visai to vardo nevertų, vien tik pasivadintųjų religijomis, idant galėtų lengviau ir gausiau žmones mulkinti. Tarp kviečių, čia įsiveisė daug kukalių. Jūs reikia atpažinti ir dar ne pūties nelaukus, šalinti iš savo tarpo per nusi-kreipimą nuo jų. Mums patiems reikia sugebėti nuo tokių kukalių šalintis, nes valstybė šiame reikale mums talkinti negali. Čia valstybė negali kęsti ir nesikiša į legaliai sukurtą, pelno nesiekiančią „bažnyčią, dievnamį, koplyčią, šventovę“. Beveik kiekvienas gali tokias institucijas įsteigti pasipelnymo ar pagarsėjimo bei abiejų tikslu, visai nesirūpinamas savo įstaigos garbingumu. Gali tokią įstaigą pavadinti „Dievo bažnyčia“, „Kristaus koplyčia“, „Be gerų darbų į Dangų tiltelį“, „Atgimimo iš naujo žinyčia“, „Stebuklingo pagimio šventykla“... ir taip tų vardu iki begalybės. Kiek religinių apgavikų randasi mūsų tarpe — tiek tų jų išgalvotų dievnamių randasi mūsų aplinkoje mūsų lengvatikių akių apdūmimui.

Taip turi ir iš apgavystės gali tiems religiniams pliauškalams sudeda bilijonus žaliukų ir įgalina juos gyventi ištaigingai be jokio darbo žmogui ir Dievui naudingai. Jie važinėja Rolls-Royces, Mercedes ir Cadillacais, bei milijonus bankuose turi iš apgavystės gali savas būstines plėsti, jas statyti bei į jas bilijonus investuoti. Vienas toks ištaigingai gyvena Chicagoje trise 23 kambariuose ir dvi kūną nukarstęs brangenybėmis. Jie turėja iš trumparegių praktiko, vis daugiau ir daugiau reikalaujami valdžios paramos.

Tragedija, kad apgavikai turėja iš Dievo vardu pamokslavimo apie labiausiai apgaulingą tikėjimą. Gali būti blogiausios rūšies apgavikas, kol nuduodi šventuolį, gali įsigyti asmeninės garbės ir sėkmingai pamokslauti lengvatikiams.

Yra garbingų sektų

Kai kurios vadinamos „sektos“ yra garbingos ir gerbtinos. Kitos jų yra tik priedanga nuo pajamų mokesčių ir gilesnio tyrinėjimo. Jos tokios, turėdamos šio krašto konstitucines garantijas, kokias turi ir garbingosios — gerbtinosios sektos, turi apsaugą nuo apklausinėjimo ir įvertinimo.

JAV-ų valdžios sudėtinė dalis yra religijos laisvė. Žinoma, taip pat čia yra laisvė ir nuo religijos — laisvė netikėti. Tokios laisvės tuo pačiu laidoja, net skatina susidarymą ir augimą visuomeninių ir politinių vienetų nuduodančių neva tai tik religiniai vienetai.

Atrodo, kad nėra lengvos išieties iš tokio stovio. Valdžia turi nekišti prie jų savo rankų, išskyrus aiškios apgaulės atsitikimus. Iš kitos pusės, čia yra leista kiekvienam steigti taip vadinamą „bažnyčią“. Taip, kad kiekvienas grobuoniškiausias, demagogiškiausias, ydingiausias asmuo gali tiesti savo tinklus religiniuose vandynyse ir laisviausiai gaudyti balgas bet pinigingas žuvis.

Kaip su religijos dogmų dėstymu mokyklose?

Dabar daug kalbama apie religinį auklėjimą aukštesnėse mokyklose ir kolegijose. Tikrai tokio auklėjimo reikia — tik ne dogmų, ne tikėjimo, bet religinės istorijos ir filosofijos reikia čia mokytį jaunus žmones. Tada naujoji karta geriau suprast, ką reikiša bažnyčios ir kaip galima jas panaudoti apvertimui aukštyn kojom tikrai dvasinių bažnyčios nuostatų — jų tikrai gerų tikslų pavertimu pasipelnymo saltiniu.

Amerikiečiai yra didžiausi religiniai nemokšos

„Sun Times“ kolumnistas Sidney J. Harris savo rašinyje tvirtina, kad religijos srityje amerikiečiai yra viena nemokšiausių šalių pasaulyje. Religija yra švelnus ir dažnai lemiamas dalykas. Visiems žinotina tiesa, kad apsišvietę žmonės yra pajėgūs atskirti aiškia religinę apgaulę nuo tikro — nemeluoto religiskumo. Todėl svarbu mūsų vai-

kams nurodyti apgaulę tikėjime ir iškelti tikro tikėjimo gėrybę žmogui. Tai nelengvas darbas, bet jo neatlikus reikiama, mūsų vaikai neapsigins fanatizmo ir jausminio-emocinio išnaudojimo, kurį taip labai sėkmingai dabar nenusivokiančiųjų tarpe praktikoja patys save pavadinusieji, net ir lietuvių visuomenė prisistačiusieji visokio plauko „mesijošiai“.

Išvada. Kaip gyvulus, paukštis ar žuvis, taip ir žmogus gali patekti į tinklą. Medžiaginius tinklus savais negerumais toli pralenkia jausminiai-emociniai — liežuviu nupinti tinklai. Juos reza religiniai apgavikai visiems, bet sugauna tik dar nepilnai iškepusius įvairių tautų žmones, neišskiriančius tokių mūsiškių. Todėl šiame advente ryžkimės sumti save nagan ir išsinarplioti iš visų religinių apgavikų tinklų. Juk, gerus darbus darydama žmonija jau gyvena milijonus metų. Be jų ji būtų seniai žlugus. Todėl laikykime religinę apgavikę tą moteriškę, kuri mums tvirtina, jog nereikia gerų darbų; girdi, tu nors būtum geriausias iš geriausių žmogus, jei tu nepereisi per mano tiltelį — tu nebūsi išganytas. Tokios apgavikės kvailiojimo klausytis ir jaja pasekti gali tik avizinė ir dar prisivilysią košę makuolėje turintysis ar turinčioji. Išmintingam to pakaks.

Pasiskaityti. Thomas R. Dye: Power and Society. Florida State University.

VAIKŲ SAUGOTOJAMS

Šv. Kryžiaus ligoninėje nuo kovo 10 d. prasidės kursai vaikų saugotojams (baby-sitters). Kursai bus įvairiomis dienomis kovo ir balandžio mėnesiais nuo 3 val. 30 min. iki 5 v.v. Priimama nuo 11 iki 17 m. Baigę kursų gaus Raudonojo Kryžiaus pažymėjimą.

TIKRINS AKIS

Optometristai ir Illinois optometrijos internai kovo 4-8 dienomis 10 v. iki 3 v. p.p. Mokslo ir pramonės muziejuje nemokamai tikrins akis.

DVIRATININKAMS IR BĖGIKAMS

Globojant Šv. Kryžiaus ligoninei, gegužės 18 d. nuo 10 v.v. iki 3 v. p.p. Marquette Parke, bus dviratinių ir begikų pasirodymas, renkant aukas su kova prieš cukrinę.

RINKLIAVA BADAUJANTIEMS

Kardinolas Bernardin išleido laišką, skatinantį aukoti badaujantiems ir skurd prislėgtiems. Aukos bus renkamos bažnyčiose kovo 8-9 dienomis.

UNIVERSITETO ORKESTRO KONCERTAS

Illinois universiteto Chicagoje orkestras kovo 9 d. 3 v. p.p. turės koncertą Circle teatre, 1040 W. Harrison. Lėjimas nemokamas.

BOMBA MOKSLEIVIO RANKOSE

Buffalo Grove aukšt. mokyklos moksleivis Howard Kanter, 18 m., savo jauniesio brolio spintelėje rado bombą, kurią paėmęs nešė mokyklos vedėjui. Benešant bomba sprogo. Joje šrapnelių nebuvo, bet bernaicio rankas apdegino. Policija tiria įvykį.

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA 166 East Superior, Suite 402 Valandos pagal susitarimą Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nusiųjami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlyto adreso, gavus iš jo mokesči, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuaukoti straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišaučiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA 2636 W. 71st Street Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v. Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v. Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS IR ODOŠ CHIRURGIJA (Augliai nuimami ofise) 2434 W. 71st Street, Chicago Tel. 434-5849 (veikia 24 val.) Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446 Jei neatliepia, skambinti 374-8004 Priima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. — 476-2400 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. — 233-8553 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS 3921 W. 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKŠA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos Nechirurginis išsipleišusių venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802 Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS DANŲ GYDYTOJOS 2659 W. 59 St. Chicago Tel. 476-2112 Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAL SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS 2454 W. 71st Street 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C. KARDIOLOGAS Širdies ligos 6132 S. Kedzie Ave., Chicago Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA Chicago Eye Institute 4200 N. Central Ave. Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“ 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija 2454 West 71st Street Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889 Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos 2636 W. 71st St., Chicago, Ill. Tel.: 436-0100 10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill. Tel.: 636-2992 Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ONA VAŠKEVIČIUS (VAŠKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ 6648 So. Albany Ave., Chicago Val. antr. ir penkt. 3-5 Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas Kalbame lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. 585-7755

DR. PETRAS ŽLOBGA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

KALINIŲ LANKYMAS

Kelionės į sovietinių rusų okupuotą Lietuvą vyksta jau apie 25 metus. Dažnai jos vadinamos giminių lankymu ar turistinėmis, bet vargiai jau šis vardas joms tinka. Tiksliau būtų jas vadinti „kalinių lankymu“, nes visa sovietinė imperija tebėra didžiulis kalėjimas, o Lietuva vienas jo skyrių. Bet mes nenorime skaitytis atkalbinėti nelankyti Lietuvos ir ten esančių savo giminių. Atvirkščiai, skatiname ten vykti, kad ir pačiomis blogiausiomis sąlygomis, kurios yra ir kurių negalime išvengti.

Lankyti kalinius yra ir krikščioniška pareiga, dargi katekizmo minimų „gerųjų darbų“ skyriuje įrašyta. Paguosti nelaiminguosius yra ir žmogiška pareiga. Pagaliau, mes ir mūsų artimieji Lietuvoje esame viena ir ta pati tauta. Raginami vykti ne tikiti senieji, kurie ten dar turi brolių — seserų ir kitų artimųjų, bet ypač jaunimas, čia gimęs ir augęs, kad jis savo akimis pamatytų tėvų bei senelių šalies grožį ir, gal dar svarbiau — jos žmones, savo giminių.

Tiesa, budri akis, kaip įprasta kalėjimuose, stebi ir saugo atvykusius, žiūri ir rekorduoja, kas su kuo susitinka, ką šneka, ką nuveža ir ką bando atsivežti.

Mes turime galimybę pasikalbėti su sugrįžusiais iš okup. Lietuvos lankytojais, išklausti jų įspūdžių. Ir beveik visais atvejais tie įspūdžiai būna nelinksmi. Ypatin-gai blogai elgiamasi su lankytojais visose Sovietijos muitinėse, per kurias turi pereiti kiekvienas „turistas“. Štai vienos pagyvenusios moters iš Atlanto pakraščiu, kuri vyko (per Lenkiją) aplankyti savo senutės motinos, mus pasiekęs raštiškas liudijimas.

„Ilgai neparasiau Jums laiško, grįžusi iš kelionės. O parašyti negalėjau, kol nusiraminau: buvo be galo liūdna. Nieko negalėjau dirbti ir galvoti. Ir dovanas, kurias Jūs įdavėte nuvežti, visas atėmė. Atėmė daug ką: pirmiausia visus religinius dalykus. Iš mano rankinuko ištraukė šeimos nuotrauką, vyskupo Pauliaus Baltakio fotografiją, iš laikraščio iškirptą Šv. Tėvo paveikslėlį. Jis buvo rožiniu surištas, bet rožinį atidavė. Konfiskavo neįrašytus pinigus, o įrašytus taip pat paėmė ir iškeitė taip, kaip jie norėjo; dalį paliko US doleriais, o didesnę pusę iškeitė rubliais. Grįžtant vėl ieškojo pinigų, tačiau nieko neatėmė, nes nieko neturėjau. Nežiūrint to, mane vėl labai kratė. Šiam reikalui turėjau iš vagono neuiti į patalpą stotyje. Grįžusi į vagoną, radau visus savo daiktus baisiausia sujuoktus. Vėl atėjo du valdininkai, vėl vartė — kratė viską, išžiūrėjo visus pakampius. Nieko neradė išsinešdino.

„Vežiau keletą knygų, daugiausia religinio turinio — visas atėmė. Kai paklausiau, ar jie man sugrąžins grįžtant į namus, atsakė: „Mes pasiimsime jas jūsų giminiams“. Dar apklausė, į ką aš tikiu: į šv. Petrą ar Kazimierą? Atsakiau, kad tikiu į Dievą. Jie vėl išjuokė mane ir klausė: „Kur tas tavo Dievas yra?“ Pasakiau, kad ir čia yra. Jie dar kartą išjuokė mane, o po to aš tylėjau.

„Man būnant Vilniuje, stai-ga atsirado kažkoks inspek-torius ir pakvietė mane „pasi-aikšinti“ — kokie mano atvykimo į Lietuvą tikslai. Atrodė, kad palaikė mane „šni-pe“, klausdamas, kodėl aš jau trečią kartą į Lietuvą atva-žiuojanti. Bet kai jam išaiš-

kinau, kad atvykstu savo ser-gančios motinos aplankyti ir kai apkaltinau, kad prieš tre-čius metus jie atėmė iš manęs visus atsivežtus pinigus, pasi-darė švelnesnis. Tada aš pradėjau tą agentą pulti: kodėl mane, atvažiuosią tik 5 dienoms į Lietuvą, laiko uždarytą viešbutyje, lyg kokią kalinę. Vėl užprotestavo, esą aš nesanti kalinė, kad sovie-tai gerbia savo svečius. — Tai kodėl jūs čia, viešbutyje, įru-šėte mikrofonus, kodėl truk-dote pasikalbėjimus telefonu, kodėl mane aplankyti atvyks-tantieji giminės turi para-dyti savo pasus ir gauti leidim-us? Deja, jis šių užmetimų negalėjo atremti.

„Suradau valandėlę aplankyti savo draugę Vil-niujė. Kaip tik buvo grįžęs iš kariuomenės jos sūnus ir pradėjęs studijuoti universi-tete. Tačiau ir jį, vargšą, irasė į „draugininkus“: ant ranko-vės užrišo raudoną skudurą ir įsakė kiekvieną naktį patru-liuoti gatvėse po 3 valan-das.

„Trumpai suglaudus, kelionė į Lietuvą atveria gi-lias žaizdas dėl taip didelio žmogaus išniekinimo ir su juo nesiskaitymo. Ir graudu ir liūdna, bet daugiau dėl ten esančių mūsų giminių — kali-nių, kaip dėl savęs. Tegu Dievulis pasigaili nelaimin-gųjų ir tesutrumpina jų kan-cias“.

Ir kiti „turistai“ pasakoja, kaip jie buvo muitinėse krato-mi, ligi išrengimo imtinai. Net mažavertės dovanėlės apmui-namos. Tačiau ypatingai ieš-koma lietuviškų knygų. „Lietuvos bažnyčių“ knygos be atodairos konfiskuojamos. Atimamos net asmeniškos maldų knygos, Šventasis Raš-tas. Viena moteriškė liudijo, kad ji vežusi su savimi į Vil-nių 1 egz. Šv. Rašto knygos. Muitinėje jį užregistravusi ir lei-dusi nusivežti. Kai ji važiuo atgal į Ameriką, muitinės valdininkai pareikalavę Šv. Raštą jėms parodyti. Ji jo jau neturėjusi — „praganiusi“. Buvo smarkiai išbarta ir išleis-ta į Ameriką tik sumokėjusi 100 rublių baudą.

Tokių ir panašių ir dar skau-desnių faktų būtų galima pririnkti daugybę, bet tas reikalo nepataisytų.

Kyla klausimas, ar toks lankytojų išniekinimas vyk-damos valdžios įsakymu, ar tai yra vietinių valdininkų savivaliavimas? Atsakymą į šį klausimą duoda mūsų po-ranka turimas „Tarybų socia-listinių respublikų sąjungos įstatymas dėl valstybinės sienos“, paskelbtas Kremliuje 1982.XI.24. Juo įsakoma nepaprastai budriai saugoti valstybinę sieną, šiam rei-kaui panaudojant įvairiausias karines priemones. 29 str. 2-3 p. liepia „daryti kvotą — imtis reikiamų operatyvinių paieškos priemonių, sulaukyti, daryti apžiūrą, kratą, apklaus-ą ir kitus reikiamus tarymo veiksmus, sutinkamai su TSR Sąjungos ir sąjunginių respub-likų baudžiamojo proceso įsta-tymais. Administracine tvar-ka sulaukyti asmenis, pažeidusius pasienio režimą arba režimą praleidimo per TSRS valstybinę sieną punk-tuose, iki trijų parų, pranešant apie tai raštu prokurorui per 24 valandas nuo sulaukymo momento arba prokuroro sankcija iki 10 parų“.

To paties įstatymo 29 str. 9 p. įsako: „Tikrinti per TSRS valstybinę sieną vykstančių asmenų vežamus spaudos leidinius, klišes, rankraščius, dokumentus, vaizdo ir garso įrašus, foto ir kino medžiagą, kitokią spausdintinę ir vaiz-

SVEČIUOSE PAS JIMMY CARTER

RIMAS ČESONIS

Dar tik prieš keletą sa-vačių apleidę buvusią gyvenvietę šiaurinėje New Jersey, nustembame gavę pakvietimą praleisti Darbo dienos savaitgalį su presi-dentu Carteriu. Esame kviečiami kartu su buvusiais Baltųjų Rūmų tarnautojais ir šiaip Carteriui artimesniais žmonėmis su savo šeimomis atvykti į Plains, pietinėje Georgijoje.

Mintimis skrendu į netoli-mą praėitį, į paskutinį pasima-tymą su prezidentu bei jo arti-mais štabo pareigūnais. Tai buvo savaitę prieš naujojo prezidento inauguraciją, Baltųjų Rūmų didžioje priėmi-mo salėje. Žmonėjoms tą liūd-ną ir nostalgiką vakarą kartu su mums artimais F. Andriū-nu, V. ir A. Gureckais ir J. ir R. Viešulais. Įstrigo man tada į atmintį pasakytas prezidento atsisveikinimo žodžiai, liečią pagrindines žmogaus teises. Niekuomet jis nenustos viešai kalbėti apie žmogaus teisių lauzymą, nesvarbu, kur pasaulyje tas vyktų.

Po beveik trijų valandų kelionės automobiliu į pietus nuo Atlanto atsirandam miestyje Plains. Ten prie geležinkelio stotelės platfor-mos matome besirenkančius pažįstamus ir dalinamus žalius marškinėlius su užrašu „White House Reunion — Plains, Ga.“ Tuojau dėmesys kryptas į gatvę atvažiuojan-čius du dviratinius. Akimirkšnis ir aiškiai apatįstam Carterį su palydovų. Pastatęs dviratį, užsoka ant platfor-mos, labai nuosirdžiai pasvei-kina visus atvykusius ir pradeda pasakoti apie savo vėlyviausią veiklą. Sužinome apie jo dalyvavimą organi-zacijoje Habitat for Huma-nity, kuri stato namus ir butus neturtingiems, apie profe-soriavimą Emory universitete Atlantoje, apie lėšų telkimą prezidentinei bibliotekai ir apie man ypatingai įdomią temą, būtent apie planus cen-trui, kuris, užangažavęs pasa-uolinio masto ekspertus, galėtų akademiškai spręsti įvairius

konfliktus tarp grupių ar visuomenių ir pateikti išva-das ir strategiją tiems konflik-tams likviduoti. Ateina ir prezidento žmona Rosalyn ir abu dar kurį laiką atsakinėja į pateiktus klausimus, asmeni-škus ir liečiančius Amerikos visuomenę. Prezidentas užbai-gia pokalbį, kviesdamas visus su juo ir Rosalyn nostalgik-am pasivaikščioti po Plains.

Po skubių priešpiečių viena-me restorane, kuris yra vienin-telis Plains, skubame į „soft-ball“ rungtynes, kurias Carterių šeimoje yra lyg tradi-cija, panašiai, kaip Kenne-džiam būdavo futbolas. Aikštė yra miestelio pašonėje, beveik visai laukuose ir nepertoliausiai nuo Carterių namo. Žolė tik ką nupjauta, pilna rausvų, nematytai didė-lių skruzdėlių. Jody Powell, buvęs Carterio spaudos sekretorius, vaikščioja po aikšt-ę informuodamas „Yankius“ pasisagoti tą gyvūnelį. Vyksta pasiskirstymas komandomis. Patenku į Carte-rio vedamą „rinktinę“, o opozi-cija bus diriguojama Jody Powell, asistuojant ABC žurnalistinei Sam Donaldson, pokštus krečiančiam be susto-jimo. Kadangi yra daug norin-gių žaisti, tai reikia dalintis. Aš gaunu žaisti „kova“ jau išpusėjus. Turiu vieną progą mesti svedinį mūsų „pit-čeriui“ Jimmy Carter, o atėjus eilei mušti svedinį, padarau lengvą „out“, nors bandžiau „homerun“. Rungtynės baigia-si „mūsų“ laimejimu 9:7.

Tie, kurie nesportavo, ir jų,

žinoma, buvo dauguma, sėdė-jo ant suolų, stebėdami rungtynes, ir šnekučiavosi. Vienu laiku atsėdėjo prie mano žmonos Romos buvu-sioji pirmoji ponija Rosalyn. Romai prastarui, kad ji niekuomet neužmirš porai šimtų lietuvių surengto priėmi-mo Baltuosiuose Rūmuose, Rosalyn tuoj pastebėjo, kad jų duktė Amy tik prieš savaitę grįžo iš Vilniaus, o dabar yra jau išvažiuvus studijom į Brown universitetą. Pasirodo, kad Amy su turistine grupe U. S. Friendship Force lankėsi trijuose Rusijos miestuose ir mūsų Vilniuje. Šioje vietoje, kaip tyčia, ir nutruko pokal-bis, nes Carterių anūkelis Jos-hua nusirito nuo suolo ir pradėjo verkti.

Vakarop ruošiamės į presi-dento ir ponios suruoštą žuvis kepsnių vakarienę, kuri turėjo būti Carterio motinos sodyboje, bet dėl išprašauso lietaus buvo nukelta į senąjį Plains gimnazijos sporto salę. Susėdę prie stalo su pirštais, kaip ir visi kiti, skaniai valgom riešutų aliejų iškep-tas „catfish“ ir net nepas-tebim, kaip prie mūsų stalo atsėdė prezidentas su žmona. Nieko nelaukus, Roma tėsia anksčiau pradėtą pokalbį su Rosalyn apie jų dukters lankymąsi Vilniuje. Įstierpia pats prezidentas, pažymė-damas, kad Amy's kelionės įspūdingiausia dalis buvo jos vizitas Lietuvoje.

Romai klausiant, kodėl vėl Carteris atėjo, — krašto gamtos grožis ir žmonių malonumas. Carteriai dar autografoja jų atsiminimų knygas, kurias turėjome

progos nusipirkti Plains suvenyrų krautuvių.

Po vakarienes visi renkasi prie viešbučio baseino, kur daugumas yra apsisotję, anekdotų ir trivijos vakarui. Neva vadovu yra pakviestas pats Carteris, asistuojant pil-nam sąmojaus Jody Powell. Kai kurie anekdotai mums buvo nevisai suprantami, kadangi mes kaip pašaliečiai nepergyvenome visų tų nuoty-kių Carterio valdymo laikais. Tačiau užteko juoko, ypating-ai epizodams nukreiptiems į Hamilton Jordan, buvusį Carterio štabo viršininką. Kliuvo ir prezidentui. Iššęs prezidentui su žmona namo, atsirado gitara ir užsimezgė dainos. Tai pirmą kartą teko girdėti Amerikos liaudies dainas, iškeliančias pietiečių žygdarbius civilinio karo metu. Daugelį jų pradėjo Jody Powell žmona, kilusi iš piet-nės Georgijos, kaip ir jos vyras.

Sekmadienio rytą grupelė mūsų katalikų važiuojam į Americus miestą išklausti šv. Mišų, tikėdamiesi dar suspėti grįžti į Plains vykstančias pagrindines šio savaitgalio religines apeigas Maraneth Baptistų bažnyčioje. Pavėlavę tyliai sėdam į vienintele matomas laisvas vietas bažnyčios priekyje. Tik atsėdė-dus pastebim, kad keturi solai pirėš mūsėdė Carterių šeimai. Tuojau pamaldoms vadovaujantis svečius kviečia atsitoti ir prisistatyti. Kiekvieną atsistojusį gerai apžiūri visa kongregacija, įskaitant, žinoma, ir presi-dentą su šeima. Dvasiškis visiems maloniai padėjo už atsilankymą jo bažnyčioje. Daugumas svečių prisistato save, paminėdami užimtą

postą Carterio administraci-joje. Ateina ir mūsų eilė. Atsistojęs sakau, kad man ir žmonai buvo ypatingai malonu girdėti, kad Amy Carter turėjo progą aplankyti mūsų gimtą šalį Lietuvą, iš kurios mes dar labai jauni būdami turėjome pabėgti nuo rusų okupacijos. Iššėję iš bažnyčios, žmonės sveikinasi, šnekučiuo-jasi — taip kaip pas lietuvius po Mišių. Carteriai su visais norinčiais fotografuojasi.

Priešpiečių metu susipažįs-tam su Zbigniew Brzezinskio buvusiu viena asistente, kuri ir šiuo metu jam talkina. Buvo idimu sužinoti apie Brzezins-kio atsakymą remti Mondale kandidatūrą periteuose prezidentiniuose rinkimuose dėl pastarojo per minkštos linijos Sovietų atžvilgiu. Tačiau ir Mondale kratėsi Brzezinskio paramos dėl kai kurių preceities asmeniškus nesutarimų. Palietėm, žinoma ir Brzezinskio kontroversišką straipsnį, mums nepalankų, liečiantį ateities Rytų Europos galimą santvarką. Linksma buvo klausyti pasakėlių apie kelias didžiosios spaudos žurnalistes, kurios „bukaprotiška“ bandė užmegzti asmenišką draugystę su Brzezinskiu tuo metu, kada jo žmona ir vaikai dar tegyveno New Jersey.

Vakare Carteriai visus pakviečia į atsisveikinimo vakarienę, kuri yra ruošinama viešbučio sodyboje. Dar yra paskutinė progą pabendrauti su šeiminkais. Už kiek laiko prezidentas asmeniškai su kiekvienu atsisveikina ir išvyksta. Pradeda skirstytis ir svečiai.

Grįždami į Atlantą, su žmona dalinamės įspūdžiais iš praleisto savaitgalio ir negalim atsisėdėti Carterių paprastumu, kuklumu ir dideliu žmoniškumu. Tenka tik viltis, kad jo visam pasaui aukštai iškelta žmogaus teisių vėliava dar ilgiau plėvs-tuos pavergtųjų ir nūskriaus-tųjų erdvėse.

JEI TAIP, TAI KIEK YRA TIKINČIŲJŲ?

Tikintis yra tas, kuris niekam nepavydi, kuris yra nesavi-mėlis ir maloningumo šaltinis, kuris visada atleidžia ir visada yra patenkintas, kurio nutarimai yra tvirti, kuris savo sielą yra paskyręs Dievui, kuris nesukelia baimės ir kuris kitų nebijo, kuris skaitus ir veikiame gyvenime patyręs, kurio pagy-rimas neišpučia ir papeikimas nesupliukdo, kuris myli tylą ir vienatvę ir kuris turi disciplinuotą protą.

M. Gandhi

b. kv. Vaisės su prez. Jimmy Carter Plains, Ga. Iš dešinės: J. Carter, R. Česonis ir kt.

IŠ 1981 METŲ KELIONĖS Į KINIJĄ

REGINA RASLAVIČIENĖ

2

Žmogus ir arklis klampuoja per vandenį. Arklis tik rankenos matyti. Kiti eina siaurais, balomis bliz-gančiais takais ir stumia dviračius. Visi tamsiai mėlynom ar juodom kelnėm ir blizžem. Nežinia kur vyras, kur moteris. Kaž kurių skrybėlės kaip abazū-rai su nukarusiais kamuoliukų kutais.

Vagonan įeina trys kareiviai ar policininkai su žaliom uniformom, raudonais atlapais ir revolve-riais prie diržų. Tikrina dokumentus, kažko klausia, bet mūsų nejudina. Jau tik akį užmetę žino, kad turistai, specialii kategorija. Monika turi mūsų pasus.

Asla ten ir atgal vaikšto dvimetis ar trimetis berniukas ir rimtai žiūri į akis. Mirkteliu jam ir šypeliu, bet jo veidelis nė krust, lyg suakmenėjęs.

Pravažiuojam griuvėsiuose tūnantį kaimą ar miestelį. Net namukai, atrodo, pastatyti iš griuvė-sių. Visur plytų krūvos, nei takų, nei kelių. Bet laukai aplinkui gražūs, tik kiekvienas jų kitokios formos: trikampis, kvadratas, kreivias keturkampis. Lyg gir-ta ranka būtų tas ribas išvedžiojus.

Atėina moteris su arbatinuku ir siūlo stiklines. Daug kas susigundo, siurbčioja karštą, saldų gėrimą ir gėrisi jo gintarine spalva.

Laukai, laukai, dirbama žemė ir jokių galvijų, išskyrus jaučius, kurie traukia arklus ar vežimus. Kai kur pulkai ančiukų ar žąsiukų krypsi šlapioje dirvoje.

Lengvas lietutis virsta liūtim. Vanduo bėga čurklėmis ant kelių, ant laukų, ant plastika prisi-dengusių žmonių. Bet kas dirbo, ir toliau tebedirba, kas važiuo dviračiu ir toliau mina per balas, tik virš galvos plastikinis stogas. Niekas nesustoja.

Kwangchow

Viena bėda su Kinija, kad žmogus nežina, kur tikrumoj esi, nes kiekvienas miestas turi net kelis pavadinimus.

Atvažiuojam į Kwangchow-Guangzhou-Canton, kitaip vadinamą Penkių Avinų miestą. Jis yra pagrindinis perėjimo taškas iš Hong Kongo į pietinę Kiniją.

Net iš trijų pusių jį juosia Pearl upė. 55 kv. km plote gyvena 2 milijonai žmonių. Bet įskaičius priemiesčius, plotas ištiesa į 11,000 kv. km., kuriame gyvena 5 milijonai.

Čia kilusi garsioji kantoniečių kulinarija. Tik gal gyvųjų patiekalai, laikomi skanėstais vietinių žmonių, nėra taip patrauklūs ir paplitę užsieniečių tarpe.

Stotyje pamažu slenkam per pasų ir sveikatos kontrolę. Ant vienu durų — „quarantine“. Bet kol kas tuščia.

Mūsų laukia du gražūs autobusai ir gidas Mr. Lee. Lagaminų nematom, bet tikimės, kad jie kaip nors atsiras.

Mr. Lee kalba laisvai angliškai, nors ir su stipriu akcentu. Jis pasveikina mus ir pasidžiaugia, kad tokia didelė ir graži grupė atvyko pamatyti Kinijos.

Amerikiečiai yra geri Kinijos draugai, — melodingai skamba gido švelnus balsas. Jis tikisi, kad panašūs atsilankymai tą draugystę dar daugiau sustiprins.

— Jis į propagandos ministerius iškils. — burble-li po nosim mano kaimynė Carol.

Už tvoros masė žmonių. Visų vienodi veidai, visi smalsiai žiūri, o toliau stovintieji net pasistiepę, ištempę kaklus stengiasi mus pamatyti. Atrodo, kad turistai dar nenusidėvėjęsi naujiena.

Plačia gatvė važiuoja dviratinkai ir vienas kitas sunkvežimis. Mažas jungiamas. Daug vietos ir mažai žmonių. Namai lyg iš kažkur suvežti ir sumesti — aukšti, žemi, kiekvienas kitaip stovi. Netrukus sustojam prie viešbučio su keliais vardais: Pai Yun-Baiyun-White Cloud. Į debesi nepanašus, bet baltas, kaip ligoninė. Iš lauko ir viduje. Atrodo viskas steri-lu, net keli foteliai viduje apdengti baltom paklo-dėm. Plačios durys atviros iki pat galo, nors lauke lyja ir šalta. Akmens plokščių grindys šlapios nuo purvinų pėdų.

Mr. Lee betgi pilnas entuziazmo dalina kambario raktus ir liepia susiporuoti, nes pavienių kambarių nėra.

Mano kaimynė Carol yra iš Charleston, W. Virginijos. Jos pirma kelionė į Orientą ir ji į viską žiūri amerikietiškom akim. Mūsų kambarys toks didelis ir tuščias, kad net šokti galima. Dvi baltos lovos, mažas stalukas ir pora kėdžių tarp baltų sienų.

— Tai viskas, ką jie turi? — netiki savo akimis Carol. — Turbūt prasčiausias viešbutis visam Canto-ne, — piktnasini ji.

— Tam ir atvažiuojam, kad pamatytumėm. — raminiu aš ją, bet ir pati nežinau ką daryti iki vaka-ro, nors imk ir lįsk į lovą.

(Bus daugiau)

VOYAGER 2 ATSIŪSTOS URANO NUOTRAUKOS

Ankstyvesnių laikų astronomai buvo įsitikinę, kad saulės sistema, kuriai priklauso surastos planetos, baigiasi su Saturnu. Tačiau Galileo išradus teleskopą, kuriuo pasinaudodamas anglų astronomas William Herschel 1781 kovo 13 d. jį nukreipė į neapibrėžiamą dangaus skliautą ir užtikino astronomams nepažįstamą dangaus kūną. Jo atradimu tapo sužavėti ir kiti astronomai, kurie ėmėsi atidžiau tyrinėti dangaus skliautą arba vadinamą universą. W. Herschel pagrindinė profesija buvo vargonininko, ir jis tarnavo karaliaus Jurgio III dvare. Suradęs nepažįstamą dangaus kūną ir norėdamas karaliui suteikti netikėtumą, jis pranešė Jurgiui III, kad norėtų radinį pakrikštyti monarcho vardu „Georgium Sidus“, nes rastasis kūnas priklausė žvaigždžių sambūriui. Karalius buvo nepaprastai sužavėtas ir tuojau W. Herschel apdovanojo nemaža pinigų suma, kad jis galėtų studijuoti astronominius mokslus, ir taip pat pakėlė ir riterius. Bet prancūzų astronomai nemėgo vokiškos kilmės Anglijos karaliaus ir padarė viską, kad Herschelio surastos planetos nepakrikštytų monarcho vardu. Jie pasiūlė naują vardą — Uranus, kuris graikų k. reiškia — dangus. Graikai savo mitologijoje garbino Uraną kaip dievą ir jį laikė Dzeuso seneliu arba proteviu. W. Herschel nusileido ir Uranas buvo irikiuotas tarp kitų planetų, kuris užėmė septintą vietą. Karangi jis yra paskendęs dujų dėlyse, ir iš žemės sunkiai išžiūrimas, todėl astronomai jį mažai kreipė dėmesio. Bet surinko nemažai duomenų, nors ir nenorėdami. Nustatyta, kad Uranas nutoles nuo saulės už 2,866.000.000 km. Jo diametras siekia — 50,800 km. Urano metai turi 30,685 dienas. Temperatūra svyruoja ir siekia — 216 laipsnių C. Ji supa atmosfera, kurią sudaro vandenilio, helijaus ir metano dujos. Keliaudamas aplink saulę, jis sukasi ant tariamos ašies. Jį lydi bent 10 mėnulių, kurie turi atskirus vardus, o be to jis apsuptas tamsių vainikų.

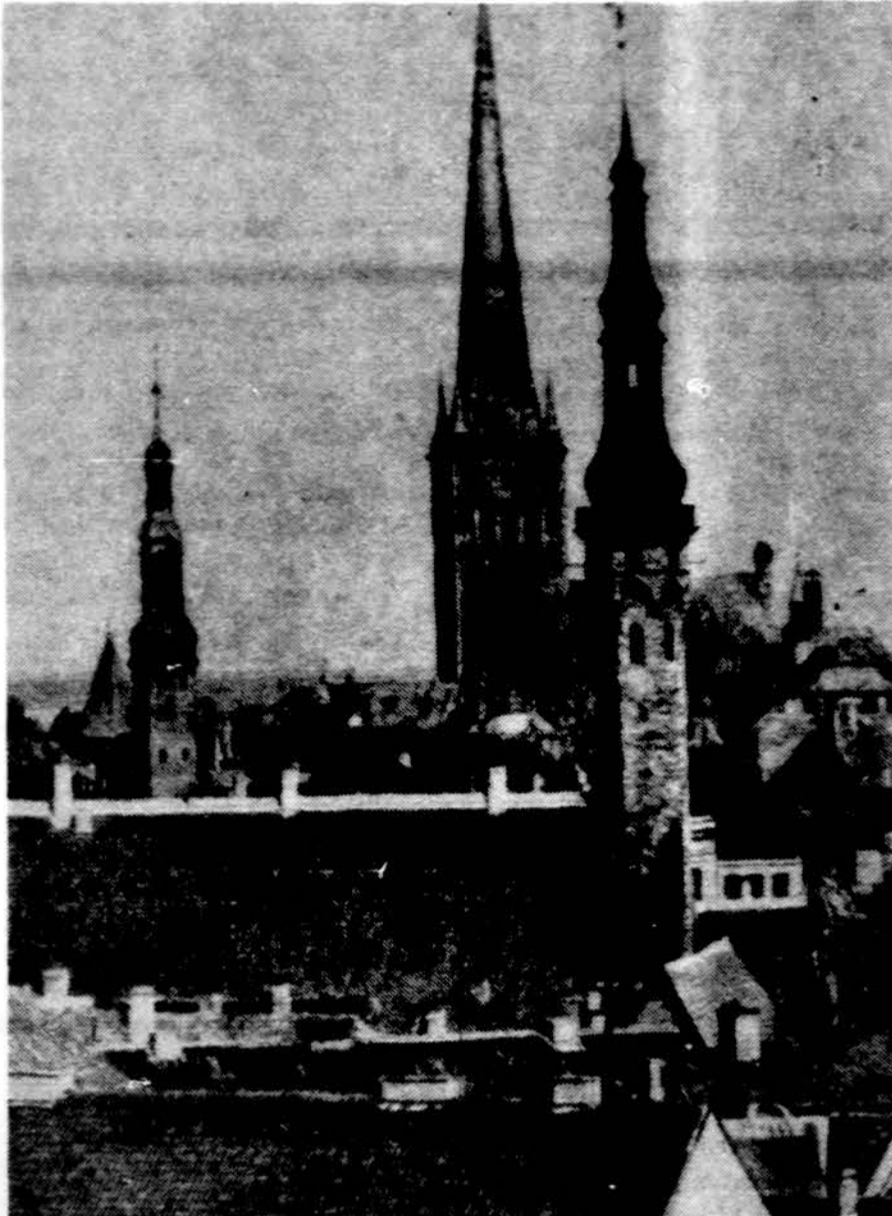
W. Herschel suradus Uraną, sunerimo astronomai, vildamiesi surasti ir daugiau planetų. Jie pasinaudodami naujausiais technologiniais atradimais — surado planetą Pluto, kuri nutolusi nuo saulės už 5,890.000.000 km. Bekeliaudama aplink saulę, ji patenka į planetos Neptūno orbitą, kuri pasigavusi įsibrovėle planetą Pluto, jo nebeapleidžia ir išlaiko bent 20 metų kalėjime, ir taip kartojasi kas 248 metai. Ištrūkęs Pluto tiek pat metų sugaista kol apkeliauja aplink saulę. Apskritai Pluto metai tesiasi 248 žemiškais metais.

Jame vyrauja amžinas šaltis, siekias net — 150 C laipsnių. Jo atmosfera sudaro dujas, kurias atskiedžia nemažas kiekis vandens. Bet astronomai dar labai mažai pažįsta Pluto, nes ji nutolusi nuo žemės net už 7,516.000.000 km. Pluto yra nedidelė planeta, kurios diametras tesiekia tik 3,000 km. Pluto surado JAV astronomai, dirbą Flagstaff observatorijoje 1978 m. Vardas jai buvo parinktas iš senovės romėnų mitologijos dievaicio, kuris globodavo mirusiuosius. Gal ir teisingas, nes chemikai yra suradę arba išskyrę iš uranijaus rūdžių plutonijų, kuris naudojamas atominės bombos susprogdinimui ir elektros baterijoms. Jis labai radioaktyvus ir nuodingas.

Apskritai paėmus, senovės laikų žmogus apie universą daug galvos nekvaršino. Kai jis ko nesuprato, tai ten apgyvendindavo įvairius dievus, kurie dažnai isiterpdavo į jo likimą, ir tardavo: kaip dievai duos, taip ir bus! Bet apie 1000 m., o ypač XV a., žmonių galvose pradėjo keistis, kada prasidėjo kelionės per vandenynus, ir žmogus įsitikino, kad žemė nėra plokščia, bet apskrita. Tokios nuomonės įsigalėjimui daug prisidėjo ir Lenkijos astronomas ir matematikas Mikalojus Kopernikas (1473-1543). Jis suvokė, kad žemė yra sferiška, o mūsų gyvenamą žemę sulygino su kitomis planetomis. Pasaulėvaizdį jis nupiešė iš atskirų sferų ir ratų, nelyginant A. Dantė „Dieviškoje komedijoje“. M. Koperniko darbai ir išvedžiojimai turėjo revoliucinę įtaką vėlesniems astronomijos darbams ir visoms mokslinėms institucijoms, kuriose tebevyravo viduramžių doktrinos. Nuo tada jos staiga pradėjo keistis. Anglijoje atsiranda pirmasis Harvard universitetas, kurio programa skyrėsi nuo kolegijų programų, nes buvo įvesta naujų dalykų — astronomijos mokslai ir daug socialinių doktrinų.

Lietuvos kultūriname gyvenime didelį vaidmenį suvaidino atvykę į Vilnių 1570 m. jėzuitai, kurie jau 1579 m. įsteigė kolegiją, vėliau pavadintą akademią, kurioje atsirado astronomijos katedra. Bet nuolatiniai karai su Maskva ir Lietuvos okupacija 1795 m. sutrukdė akademijos darbą, ir astronomijos instrumentai buvo okupuoti išgabenti.

Mokslų ir technologinė pažanga paskatino JAV 1977 paleisti į išorinę erdvę Voyager 2, kuris jau aplankė keletą planetų ir atsiuntė apie jas nemažai nuotraukų. 1986 sausio 24 d., kartojasi kas 248 metai. Ištrūkęs Pluto tiek pat metų sugaista kol apkeliauja aplink saulę. Apskritai Pluto metai tesiasi 248 žemiškais metais.

Vakar buvo švenčiama Estijos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Nuotraukoje matomas Talino miesto vaizdas.

išmuštas iš horizontalinės padėties ir pietinį ašigalį atsukęs tiesiog į saulę, tuo tarpu kai kitos planetos yra horizontalinėje padėtyje. Uranas yra viena iš didžiųjų saulės sistemos planetų. Dėl greito sukimosi jis yra suplotas. Jis, buvo manoma, turi penkis palydovus — mėnulių, bet Voyager jau surado jų daugiau, nutolę nuo pačios planetos apie 31,000 mylių.

Voyager 2 yra atsiuntęs nuotrauką Urano palydovo Miranda, iš kurios mokslininkai nustatė, kad jo paviršius yra išvargotas ir nuklotas ledų sluoksniais, lyg didžiulio plūgo ir suverstas taisyklingom vagon. Voyager atsiuntė nuotrauką ir Urano žiedų. Tačiau iš jų kai kurie taip sujaukti ir deformuoti, kad mokslininkai sunkiai atskiria vieną nuo kito. Urano supantieji debesys pasižymi nepaprastu šalčiu, siekia net — 350 laipsnių žemiau nulio. Urano paviršius siaučia nuolatines audros, kurios sudrumstina jo tariamą atmosferą. Voyager 2 yra padaręs nuotrauką ir Urano paviršiaus, kuris labai nelygus ir atrodo lyg būtų suversti didžiuliai akmenys, kuriuos risha tik ledai. Mokslininkas nustebino Voyager 2 atsiųstas nuotraukas ir jose rasti vaizdai, kokių nebuvo kitose planetose. Jie dar neskuba padaryti išvadų ir prielaidų.

Voyager aplankęs planetą Uraną jau išskubėjo į kelionę, tikėdamas dar aplankyti Neptūno planetą, kuris anot romėnų mitologijos, buvo vandenynų ir jūrų dievas. Romėnų jūrininkai, sugrįžę iš kelionės, visazda pagerbdavo Neptūną jam paukuodami dalį grobio. Romėnų buvo įrušta keletas fonų — Ypac garsus Trevi fontanas. Neptūno planeta daug didesnė už žemę ir apie 30 kartų toliau nutolusi nuo saulės už žemę. Jo diametras siekia 48,000 km. Jis nutoles nuo saulės už 4,486.000.000 km. Aplink saulę apkeliauja per 165 žemes metus. Kadangi jis beveik nematomas nuo žemės, todėl ir smulkesnių žinių nesurinkta. Spėjama, kad jo atmosfera sudaro sušalusios amonjako ir kitos dujos. Jo diena ir naktis pasikeičia kas 15 val. ir 40 min. Jį lydi du mėnuliai: triton ir Nereid. Tačiau Neptūno temperatūra labai skiriasi nuo žemės temperatūros, nes jame vyrauja amžinas šaltis siekias minus 218 C. Idomu, kad Neptūno palydovai — mėnuliai labai nutolę nuo paties Neptūno: Triton ir Nereid. Tačiau Neptūno reus — 5,6 milijonų km. Pastarajam vardas parinktas iš graikų mitologijos. Legenda sako, kad Nereus ir jo žmona Doris turėjo

50 dukterų. Visa šeima gyveno Aegėjos jūros dugne. Ištikus jūrininkus kokiai nors nelaimėi, iškildavo į paviršius ir jiems suteikdavo pagalbą. Jų tėvas Nereus išpranašavo Trojos žuvimą, o jo dukros virto „nimfomis“, kurių savo grožiu žavėdavo jūrininkus.

Nežinia, kiek jos sužavės Voyager 2, kuris visoms išgalėms skuba aplankyti Neptūną. Susprogus erdvėlaivii Challenger, buvo lyg išpėjamas ženklas ištremtųjų iš rojus pirmųjų tėvų ainiams, kad jie per daug išpaiko ir ruošiasi įsibrauti į Tvėrėjo Viešpatiją.

P. Indreika

Laiškas

DĖL VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS

Draugo Nr. 14, 1986.I.22., laidoje Algimantas S. Gečys (PLB valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas) parašė nuosaikų straipsnį „PLB veikia dėl Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvai“. Šiame straipsnyje ryškina Vilniaus arkivyskupijos klausimu PLB seimo 1983 metų nutarimas ir padaryti ėjimai. Reikėjo dvejų metų, kol PLB valdyba tuo klausimu parašė laišką Šventam Tėvui ir painformavo lietuvių visuomenę. Informacija yra vertinga, nuosaiki ir net per daug nuolanki, nes ne prašoma, o tik pageidaujama Vilniaus arkivyskupijai priskirti Lietuvai.

Praėjusių metų gruodžio 7-8 d. St. Petersburg, Floridoje, įvykęs Vliko seimas taip pat priėmė panašaus turinio nutarimą, reikalaujantį Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lietuvai. Nežinoma, ką Vliko valdyba iki šiol yra padariusi ir ar tą seimo nutarimą vykdo. Abiejų aukščiausių organizuotos lietuvių išeivijos organų (PLB ir Vliko seimų)

nusistatymas yra vienodas ir išreiškia visos patriotinės lietuvių visuomenės valią.

Vilniaus arkivyskupijos klausimas ir ankstyvesniuose seimuose ar valdybų posėdžiuose buvo svarstytas ir rinktos žinios, kaip i tai reaguotų atitinkamos įstaigos. Buvo patariama nesukbėti, palaukti, nes Šv. Tėvas lietuviams rodas didelį palankumą. Na, ir buvo laukiama, o atitinkamomis progomis dėkoma už nežymų palankumą.

A. Gečys savo straipsnyje išklė tikrą padėtį ir prašo lietuvių visuomenės paramos. Nėra abejonės, kad ir kitų kraštų lietuvių Vilniaus arkivyskupijos prijungimo Lietuvai klausimu atsilieps ir PLB valdybos ėjimą rimtai parems. Vliko valdyba nedelsdama turėtų pajudėti ir jungtis prie PLB ar atskirai, bet suderintai reikalauti Vilniaus arkivyskupijos prijungimo Lietuvai. Delsimas būtų nepateisinamas, nes artėjanti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis mus visus įpareigoja.

Kaip ir reikėjo laukti, i šį A. Gečio laišką atsiliepė J.V. (Draugas Nr. 19, 1986.I.29). Iš straipsnio turinio atrodo, kad J.V. gerai nusivokiąs Vatikano politikoj ir Lietuvos bažnytinėje sąrangoje. Išaiškines Lietuvos bažnyčios juridinę padėtį, priekaištauja PLB visuomeninių reikalų komisijai, kam Vilniaus arkivyskupijos klausimą jungia su Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejum.

Taip pat atsiliepė vyskupas Paulius Baltakis, OFM, „Draugui“ duotame pasikalbėjime („Draugas“, 1986.II.4). Ir J.V. ir vysk. P. Baltakis pasisako prieš Vilniaus arkivyskupijos klausimo surišimą su Lietuvos krikšto minėjimu, nes vienas klausimas esąs politinis, o antras — religinis. A. Gečio straipsnyje duodami motyvai yra logiški ir išreiškia lietuvių tautos pažiūrą i šį klausimą.

Lietuvių išeivija i komunistinę priespaudą nešanti tauta Vilniaus arkivyskupijos klausimu yra vieninga, tik mūsų dvasios vadai, kaip dažnai yra buvę praetyje, neremia lietuvių tautinių interesų, o eina Vatikaniui ir lenkams pataikavimo keliu. Vienas kitas popiežiaus parodytas lietuviams palankesnis mažereikšmis gestas dar nenusipelno didelių padėkų, kai principiuose reikaluose stovi nepajudinamas. Jeigu lietuvių tarpe atsirastų tokių kovotojų už lietuvių teises, koj lenkai turėjo Jalbrzykowskio asmenyje, tai Lietuvos krikšto minėjimas ir Vilniaus arkivyskupijos klausimas igytų visai kitokią padėtį.

Gal reikia mums suprasti ir mūsų dvasios vadų padėtį, nes jie daug priklauso nuo popiežiaus ir Vatikano politikos, bet mes — liaudis — turime daryti savo ir žūrėti savų interesų. Mūsų vadovybės — PLB ir Vlikas turi vykdyti seimų nutarimus ir reikalauti normalią padėtį sutvarkyti. Kodėl patys lietuvių išskokame prieš PLB veiklą, o ne laukiame pilno Vatikano paaiškinimo. PLB raštas buvo skirtas popiežiui, tai ir laukime jo atsakymo, vieningai reikalaudami Vilniaus arkivyskupijos prijungimo prie Lietuvos.

A. Juodvalkis

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS REAL ESTATE

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi
už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

A VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumu
Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

Atidaru „Gift Shop“ turistiniame Long Grove miestelyje. Jei turite savo meniškių kūrinių (šiaudinukų, margučių, keramikos, tapybos, medžio drožinių ir t.t.), kuriuos norėtumėt parduoti, skambinkite Indrei tel. 312-537-7949.

DĖMESIO

Lietuviai norėtų susipažinti su Lietuvaite nuo 40 metų ligi 50 metų. Prašom duoti telefoną pirmam laiške. Ačiū.

P.O. Box 386
Oak Lawn, IL 60453

HELP WANTED

Agents looking for people to work in T.V. commercials. For info. call: (602)837-3850 Ext. 601

Pensjonierių Liet. pora ieško prižiūrėtojų vietos — gali virti ir išsikelti. Dėl susitarimo rašyti ar skambinti: Zuzana Kizienė, 2509 W. 67 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-776-5720.

BABYSITTER WANTED, 4 days
per week, 9-6 pm, in my Hinsdale home. Mature person, references required, must speak English, own transportation needed. Call 920-8295.

Attr: Investors Arkansas USA by Owner. 900 Acre Dairy Farm. 150 Acres irrigated, Bottom Land. Creek runs through property. 200 Cow operation. 3 Metal Bldgs. 3 bdrms 1 1/2 bath. Modern home. Local Mgmt Available Cash or Terms. Excellent tax Shelter Call or write. Sam Murphy Route 2, Hardy Arkansas. 72542. 501-994-2432.

Century 21
KMEICK REALTORS®
7922 S. Pulaski Rd.

RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviėjimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

RE/MAX
paulius jasinevicius

NCRINT PARDUOTI AR PIRKTI,
apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybes, prašau kreiptis į mus. Mes tarnaujame Čikagoj ir priemiestuose.

BUDRAIČIO
Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

BELL-BACE R.E.
J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

By Owner St. Pancratius Parish. 2 1/2 brk. bldg., full attic, full fin. bsmt., could be rel. liv., 2 bdrms. 1st floor & 3 bdrms 2nd flr. Hot water ht., encl. insulated porches. 2 car brk. gar. Lg. lot 30x125 ft. Call for appt. 927-8662. Pls. call in English.

Galena, Illinois. Galena Green Condominiums. The most prestigious landmark in Galena has now been converted into 27 luxury living units. Each unit qualifies for 25% Historic Investment. Tax Credit. Only 14 units remain unsold. From \$88,000. Exclusive agents. Galena Realty. (815) 777-1776.

Išnuomojamas 5-kių kambarių butas antrame aukšte, Washtenaw ir 71st St. Skambinti 778-0743.

LITHUANIAN NATIONAL COSTUMES

ANTANAS and ANASTASIA TAMOŠAITIS
Published by Lithuanian Folk Art Institute,
Toronto, Canada, 1979

Veikalas didelio, luksusinio formato, 258 psl., gausiai iliustruotas nuotraukomis, istoriniais ir šiaip piešiniais, gera dalis iliustracinės medžiagos spalvota. Knyga rimta mokslinė studija. Taip pat graži, vertinga dovana bent kokia progą.

Knygos kaina su pašteliu — \$7.50

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda \$1.56 valstijos mokesčio.

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

Vaišių metu pas buvusį JAV prezidentą J. Carter. Iš kairės: Rima Česonienė ir Jimmy Carter.

DAINIŲ PELKĖS

RIMAS BAGDONAS

Toli, Gudijoje, niūriose Pisko pelkėse, siaura vandens juostelė pradeda tekėti siaures link. Vanduo jos drumzlinas ir vos bepajuda. Kelios vandens blusos kartais sujudina jo paviršių, bet jis vėl nurimsta. Už kelių posūkių, užsispyrusios bebrų šeimos pastatytas tvenkinys jau nepajėgia sustabdyti srovės ir ji lyg kad pripildžiusi kibirą, pamažu persirita per šakas ir molį ir lenka tolyn. O po lietaus tam šlūbam gudo šuniui, jau reikia gerai per jį soktelėti, kad, kiškį per lauką varydamas, sau kojų nesušlapų.

Tai Nemunas. Negalingas jis dar, kaip jį toliau dainose apdainuoja, bet jis jau Nemunas. Ir nebežtvenksi upės bėgimo...

Praskaidrėjęs, ir įtakelių vandeniui pastiprintas, palieka Nemunas Gudų žemes ir, kurį laiką pasienių į vakarus bėgęs, vėl pasisuka siaures link. Pro Gardiną, Ratnyčią (kur mano mama buvo gimusi) ramiai, prisiminimais linguodamas, praslenka Nemunas šalia daugelio pilaičių ir piliakalnių. Netoli Birštono jis net ir kilpą susuka. Prie senosios Kauno pilies, kaip kad jaunikius su savąja mergina, jis susijungia visam gyvenimui su Nerimi.

Smarki Neris dar bando Nemuną išjudinti, bet jos pastangos veltui. Paėmęs Nerį už rankos, Nemunas pamažu keliauja savo gyvenimo saulėtekio link į Kuršių Mares.

Ramus ir galingas jis, džiaugsmų ir ašarų matęs, saulutės šviesoje mirkteli į jo akis pažvelgusiam keleiviui. O vakarais, kartu su žmonėmis džiaugdama ar liūdėdama, jis saulėlydžio purpuru puošdavosi.

Smagu keliauti Nemunu. Ar tai baidare, ar tai „Kestučio“ garlaiviui. Kiek baimės ta garlaivio dūda vaikams yra įvairūs. Kad jau sukauks...Bet, dar vaikams nenustojus verkėti, pliuškėti į vandenį nuo krantinės numestos virvės ir pradėję sukis ratai kabinas į Nemuno nugarą. Įgudusios akys ir rankos veda garlaivį Nemuno vage, o vietovės, lyg ekrane, slenka krantais. Lampėdžiai, Raudondvaris, Kačerginė, Zapyškis, Kulautuva, Serežius, Veliuona, Raudonė, Skirsnemunė...Kaimelis po kairia ranka ir čia, dešinėje, dar prieš Mituvos žiotis, jau ir Jurbarkas.

Sustos ten garlaisvius prie rastinių polių tilto, tai ir išlipk, nes jis toliau jau nebeplauks. Smėlėta pakrantė, pavasario ledų ir potvynių nulyginta. Dulktėtas kelias veda prie atokiau stovinčių namų. Už medžių viršūnių, kairėje, stypso bažnyčios cembokštai. Kai praeini keleta.

skersgatvių ir pasisukti jos link, prisiminimai šurpu krato. Buvo laikas kai visas centras buvo išdaulytas ir sudegintas. Karo žaizdos raižė mūsų žemę...

Kuone per visą miestelį išilgai praėjęs, pasisuk į dešinę ir greit prieisi Jurbarko gimnaziją. Pirmieji pastatai buvę kumečių namai. Jei aš neklystu. Ir toji švietė lauke, kur tiek daug „dūmo“ tarp savęs dalinomės.

Toliau jau Sodo vartai, viduje flygeliai ir sporto aikštė. Už jos takai ir tie suolai, po medžiais...Pažvelk į kairę ir ten jau Mituva, ramiai, be balso ir sniokštimo, pamažu pas Nemuną keliauja.

Kiekvienas turime svajonių, gražių dienų prisiminimų. Tos valandos, lyg dabartis, nemigo naktimis, vaizduotėje sugrįšta. Sunku bepasakyti, kodėl man Jurbarkas širdin įstengia. Nesu aš jurbarkietis, bet Jurbarkas man mielas. Ir aš tikiu, kad tas, kas vakaro pašvaistes nekarta Sode palydėjo, paskaitęs šiuos žodžius, kartu su manimi sugrįs minčių keliais į Jurbarką, į Sodą...

Aš nežinau, ar kas beprisi- mins Keturvalaičių Joną. O gal jo visiškai nebuvo. Ir man atrodo, kad ten buvo ir Audronė Žilvitytė, bet kas tikrai tai žino. Aš stengiuosi juos tikrovėje matyti, bet aš manau, kad jie tik mano vaizduotėje gyvi tebuvo. Bet aš žinau, kad Dainių pelkės gyvos...

Nesulyginsi tų pelkių su didžiausiais liūnais, kiti jas tik gera bala ar dumblynu bepvadins. Bet tiems, kurie jas pažinojo, jos buvo niūrios, baisios ir negailestingos. Jau nuo jaunų dienų apylinkės gyventojai savo mažuosius pelkėmis bauginavo ir jųjų vengti mokė. Bet laikas nuo laiko jos prasizūdavo ir vėl kita auka jų gelmėse pražūdavo. Su laiku ne vien tik paaugliai, bet ir suaugę sukdamo ratu jau iš toli, dar pelkių nepriėję. Ir jei kieno ten gyvulys, pavakariop į pelkes nusiklydęs, nebesugrįždavo, susikeikdavo jo šeimnininkas, bet ieškoti neidavo. Nes pelkės, lyg kad aitvaras, aukų nesugrąžindavo.

Bet Keturvalaičių Jonas su pelkėmis susigyveno. Kodėl ir

kaip, tai pradėjo mes nežinojom, bet vakarais ir šventėmis jo balsas ten skambėdavo. O dainuoti jis mėgo. Paklaustas apie savo meilę pelkėms, apie tą nerimą, kad jos žmonėms sukeldavo, jis tik numodavo ranka: „Ir būtų čia ko bijoti...“ su laiku, iš jo pasakojimų sužinojome, kad jį tasai senukas, po pelkes išvedžiojęs, įtikino, kad pelkėse saugiau ir maloniau, nei kur kitur bebuvę. Bet kas tasai senukas, tai ir dabar niekas nežino...

Ir kai atėjo Jonas į gimnaziją, daugumas į jį keistai žiūrėjo, nes nevisi jį suprato, o gal ir suprasti nenorėjo. Bet aš jį mėgau. Nevengė nei jis manęs. Bet tik iki dienos kada Audronė atvažiuo. Nebuvo ten kitos tokios merginos. Dar daug vandens ramiaja Mituva praslinks, iki kita tokia save joje, lyg veidrodyje, spindinčių matys. Įkrito į jį mano širdį, lyg žarija nebeužblės tančioji, kaip toji Vakarinė. Bet ji ir Jono širdį, kaip raudona rožė, skausmu raižė.

Tik Lietuvoje yra pavasaris kaip mes pavasarį žinome. Tik jos gamta tą atgaivintą grožį gimdo. Ir tik kitur pagyvenęs gali tą grožį atpažinti. Pavasaris prie Mituvos, pavasaris žaliųjų pievų, tų žydinčių gėlių ir sprogstančių sodų žalumos. Ar galėtų kas bet kada pamiršti tuos gegužės vakarus?..

Neapleisdavome gegužinio rožančiaus, nevengdavome ir galimybės tyliais vakarais pasivaikštinėti. Ir, su beveik iš krūtinės sokstančia širdimi, vaikštinėdavau aš su Audrone. O Jonas tai žinojo. Ir kai atsivėikšnęs su ja aš eidavau namų link, Sode, šalia kurio Audronė gyveno, Jono balsas jai savo meilę ir širdgėlą reiškė.

Prėjusią žiemą ypatingai ryškios siaurės pašvaistės išpranašauta nelaimė jau artėjo. Tolimas fronto dundesys iš rytų kasdieną arčiau slinko, panika žmonių ramybę drumsė. Ir besitraukiantieji užkariautojai pradėjo bėgti.

Kare dažnai teisybės nesurasi. Žmonės žūsta, žmonės kenčia. Paskutinieji daliniai jau pro Jurbarką bėgo. Aukščiausiojo pagalbos ir paramos trokšdama, Audronė išėjo į bažnyčią, savo gatvę šalia Sodo. Du iš už tvoros geriančiųjų uniformuotų peršoko per tvorą ir

Dalis žiūrovų Cicero LB Vasario 16-tos minėjime.

pagriebė Audronę. Jos užduosinto šaukimo niekas negirdėjo...

Palikę ją Sode jie vėl bėgo, bet prie Dainių pelkių jie pasiklydo.

Beklaiziodami priėjo prie Jono namų. O jis jau žinojo, kas su Audrone buvo atsitikę. Jie liepė jam praveisti juos į vakarus, nes jie galvojo, kad jis turėtų kelią žinoti. Ir nuvedė juos Jonas į Dainių pelkes. Bet tik jis vienas žinojo kur — ten, iš kur nebuvo kelio grįžti. Ir kai tie pradėjo amžiams dumblyti, jiems vado-

vavęs, žinodamas, kad tai buvo Jono kerštas, ištraukęs pistoletą, suvarė visas kulkas į Joną.

Nebesugrįžo Jonas iš pelkių. Nei jį ten kas atrasti būtų galėjęs. Dainių pelkės savo paslapčių neišduoda.

Bet pasakoja žmonės, kad ir dabar, kai gamta vėl pavasario grožiu pasipuošia, pelkėse pasigirsta Jono balsas, daina savo meilę ir širdgėlą Audronei reikšdamas. Ir tos dainos aidai Mituvos slėniais iki Nemuno nuskrėja ir kartu su juo, pamažu į gyvenimo vakarus keliauja.

A. † A. Kpt. KAZYS MATUTIS

Gyveno Palos Heights, Illinois.
Mirė 1986 m. vasario 22 d., 2.00 val. ryte, sulaukęs 82 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 36 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Elena (Ilgauškaitė), duktė Audronė Gulbinienė, zentas Rimas, posūnis Eugenius Kniuksta ir marti Deborah, 3 vaikaičiai: Diana, Rimukas ir Aliukas, brolis Stasys Matutis ir žmona Birutė, 2 seserys: Sofija Liubartienė ir Antanina Barauskienė, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Tautininkų sąjungai.
Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, pirmadienį, vasario 24 d., 3.9 val. vak.

Šv. Mišios bus atšaukiamos už velionio sielą Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicago, antradienį, 1986 m. vasario 25 d., 10 val. ryto. Po Mišių sugrįš į Petkus koplyčią ir nulydės velionį į Lietuvii Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, duktė, posūnis.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

PADĖKA A. † A. ANTANINA VEDECKIENĖ

Mūsų mylima mamytė-močiutė po ilgos žemiškos kelionės sausio 30 d. iškeliavo į amžinybę. Buvo palaidota vasario 1 d. Putnamo seselių vienuolyno kapinėse.

Norime padėkoti giminėms, kaimynams ir artimiesiems už dalyvavimą laidotuvėse, palydėjimą į kapines.

Acū už užuojautos asmeniškai, raštu ir spaudoje. Acū už gėles, šv. Mišias ir aukas Tautos fondui.

Ypatinga padėka prelatui V. Balčiūnui už gražiai, iškilmingai pravestas pamaldas, rožinį, iškilmingas šv. Mišias, gražų pamokslą, atsisveikinimą ir palydėjimą į kapines. Acū kunigams koncelebrantams: kun. Krasauskui ir kun. Petraičiui.

Acū seselėms už sudarymą laidotuvių iškilmingumo labai gražiu giedojimu, varpų skambinimu, palydėjimu į kapines. Acū šerminės direktoriui p. Gilman už mandagų patarnavimą.

Dukterys — Bronė Baltūnienė, Stasė Škerienė — vyras Antanas, sūnus Algis Vedeckas ir vaikaičiai.

BRANGIAI MOČIUTEI A. † A. MONIKAI KAUKORIENEI

amžinybėn iškeliavus, jos vaikaičiai, mūsų mielam draugui, POVLUI KRUTULIUI, jo tėveliams ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiamė nuosirdžiai užuojautą.

Perry Manago ir Rimas Stankus

A. † A. ANTANINAI VEDECKIENEI

mirus, jos sūnų ALGI, broliai Kęstutis ir nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

„Kęstutis“ Korp!

A. † A. Joseph Ramanaukas (Veteranas pirmo pasaulinio karo)

Gyveno Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1986 m. vasario 24 d. ryte, sulaukęs 93 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Žemaičių Kalvarijoje. Amerikoje išgyveno 74 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Julija (po pirmo vyro Sačauskienė), giminės Peter Rubinas ir šeima, geri draugai Jokūbas ir Gražina Gražiai ir šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Joniskiečių klubui, Šv. M. Marijos Gimimo Šv. Vardo draugijai, Lietuvių Vyčių organizacijai (seniors), Tėvų Marijonų bendradarbių draugijai ir buvo pirmininkas Don Varnas American Legion post.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St., antradienį, vasario 25 d. 5-9 val. vak., trečiadienį 2-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 27 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. MARIJAI VOLSIENEI mirus Vokietijoje ir A.†A. STASEI DIRGINČIŪTEI

mirus Lietuvoje, mūsų mielus ELENĄ DIRGINČIENĘ, netekusią motinos ir švogierkos, o JUSTĄ DIRGINČIŪ, netekusį sesutės ir uošvės, liūdesio dienose nuosirdžiai užjaučiame.

S. B. Juozapavičiai
A. Benitis
J. E. Grigaliūnai

Gaidas—Daimid EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Jonukas Bertulis, Audra Adomėnaitė, Karolina Lieponytė, Inga Žymantaitė, Irutė Masiulytė, „Žiburėlio“ ratelyje.

VILNIAUS ARKIVYKUPIJA, I dalis

Šioje V-to t. I-je dalyje aprašyta Vilniaus vyskupijos istorijos bruožai, vyskupai ordinarai, valdytojai, kunigai...arkivyskupija amžių bėgyje.

Sis tomas skirtas Vilniaus miesto bažnyčioms, koplyčioms, paminklams. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Puošnus, gerai paruoštas leidinys. 432 psl. 585 iliustracijos, spalvotu Aušros Vartų Marijos paveikslu, su priedu—Vilniaus miesto planu, kietais viršeliais.

Paruošė ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Tekstą rinko Draugo spaustuveje. Atspausdino Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar pridėda \$1 e0 valstijos mokesčio.

**Bronius Kvikiys
LIETUVOS
BAIŪNYČIOS
CHURCHES OF LITHUANIA**

Vilniaus arkivyskupija I

HEROINO UŽ MILIJONĄ

Elgino policija įtariamame automobily rado heroino už milijoną dolerių. Herojinas iš Meksikos. Policija, pamatiusi tempiant automobilį be numerio, įtarė, kad kas nors jame yra neleistino, sulaukčius, bagažninke rado heroiną. Dabar ieško automobilio savininko.

JAUNŲ MUZIKŲ OLIMPIADA

Illinois muzikų sąjunga balandžio 19-20 d. McCormick parodų salėje ruošia jaunų muzikų olimpiadą — varžybas. Gali dalyvauti valdantieji įvairius muzikos instrumentus. Registruojasi per savo mokyklas ar muzikos mokytojus, jei šie yra muzikų s-gos nariai. Perna tokiose varžybose dalyvavo daugiau kaip 2700 jaunų muzikų.

x Erikas Vasiliauskas kalbės apie Argentinos ir Urugvajaus lietuvių ir rodyt skaidres š.m. vasario 28 d. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę rengia PLB valdyba ir Chicago Lietuvos Jaunimo sąjunga.

x Jaunas advokatas Vytenis Lietuvninkas kalbės apie draudimus Jaun. centro kavinėje š.m. kovo 7 d., 7:30 v.v. Vakaronę ruošia LB Marquette Parko apylinkės valdyba, vadovaujama Birutės Vindašienės. Po to bus diskusijos ir kavutė. Visi mielai kviečiami dalyvauti.

x Chicagoje gyvenančių PLB Fundacijos direktorių rūpesčiu yra sudarytas Lituanistikos Katedrai remti komitetas. Komitetai sudaro: dr. P. Kisielius, dr. P. Sutkus, dr. A. Razma, K. Laukaitis, dr. T. Remeikis, B. Vindašienė, M. Marcinkienė, St. Jokubauskas, dr. J. Račkauskas, Genė Rimkienė, Gražina Liautaud, Raimundas Miezėlis, D. Korzonienė, R. Dirvonis, Nijolė Balzarėnė ir Birutė Jasaitienė. Komitetas, š.m. lapkričio 29 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje rengia iškilmingą banketą. Banketo metu Illinois universitetui bus įteiktas šių metų įsipareigojimas — įmokėjimas. Lituanistinė Katedra lietuvių visuomenei kainuoja 600.000 dol. Jau yra įmokėta 400.000 dol. Dar trūksta 200.000 dol.

Lietuvos gen. kon. V. Kleiza sveikina susirinkusius Vasario 16-tos minėjime Marijos aukšt. mokykloje. Minėjimą rengė Chicago Altos skyrius.

Nuotr. J. Sidlauskos

x A.A. Povilo Vaivados prisiminimui. Jau prabėgo 10 metų, vasario 25 d., kai netekome Tave, brangus Povilai.

Už jo sielą šv. Mišios, bus atnašaujamos Kings Chapel, Wisconsin.

Liūdinti žmona Savutė ir duktė Norean Wade (pr.)

x IRA — Individuali pensijos sąskaita dirbantiesiems! KASA — Lietuvių Federalinė Kredito Unija praneša, kad iki š.m. balandžio mėn. 15 d. galima įnešti pinigų į IRA sąskaitą už 1985 metus. IRA sertifikatai KASOJE moka iki 9.75% — metinis prieaugis 10.11%, arba pasinaudokite KASOS patogiu IRA PASSBOOK ACCOUNT. Į šią sąskaitą galite įnešti pinigų mažesniais sumomis per visus metus. Pildant federalinių mokesčių formas, neužmirškite, kad įnešus į IRA sąskaitą pinigus galite nusirašyti nuo metinių pajamų. Jei neturite IRA sąskaitos, pasikambinkite ir pasiteiraukite KASOJE telefonu: 737-2110. Kasos įstaiga atdara kasdien nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 9 iki 2.

(sk.)

x Dr. A. Razma, Jr., skaitys paskaitą apie plaučių ligas vakaronės metu, kovo 8 d. Vakaronę ruošia Liet. Mot. Fed. Chicago klubas.

x Baltic Blossoms, 2451 W. 69th St., Chicago, tel. 434-2036, lietuvių vedama gėlių parduotuvė, kurioje galima gauti įvairių gražių gėlių ir mielą patarnavimą, davė apmokamą skelbimą „Draugo“ koncerto proga leidžiamam leidiniui. Koncertas bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Bilietus galima įsigyti Gifts International — J. ir N. Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, IL.

x Vlodo Putvio, Lietuvos Šaulių s-gos įkūrėjo, minėjimas, kurį ruošia Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinė, bus kovo mėn. 2 d. 2 val. p.p. Šaulių namų salėje. Paskaitą skaitys kun. J. Borevičius, SJ.

x PLB rūpesčiu yra siunčiami jaunuoliai į Pietų Amerikos kraštus dirbti su ten gyvenančiais lietuviams. Erikas Vasiliauskas praeitų metų vasarą 3 mėnesius praleido Urugvajuje ir Argentinoje. Apie savo darbus, apie Argentinos ir Urugvajaus lietuviams Erikas kalbės ir skaidres rodyt vasario 28 d. penktadienį 7:30 val. v. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę rengia PLB valdyba ir Chicago Jaunimo Sąjunga.

x LB Brighton Parko apylinkės valdyba, jos pirmininkė Salomėja Daubienė, Chicago, Ill., atsiuntė apmokamą skelbimą „Draugo“ koncerto proga leidžiamam leidiniui. Koncertas bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Bilietus prašome visi įsigyti iš anksto Gifts International — J. ir N. Vaznelių prekyboje.

x Gaidas Daimid, lietuvių laidotuvių direktoriai, 4330-34 S. California, Chicago, Ill., telf. 523-0440, per „Draugo“ renginių komisijos narę Aliną Vadeišienę paėmė apmokamą skelbimą „Draugo“ koncerto proga leidžiamam leidiniui. Koncertas bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x Alex Realty, 5727 W. Cermak, Cicero, Ill., kuriai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus Viktoras Šatas, per „Draugo“ renginių komisijos narę E. Radvilienę davė apmokamą skelbimą „Draugo“ koncerto proga leidžiamam leidiniui. Koncertas bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x LB Cicero apylinkės valdyba, Cicero, Ill., kuriai vadovauja A. Sulaitienė, per „Draugo“ renginių komisijos narę E. Radvilienę davė apmokamą skelbimą „Draugo“ koncerto proga leidžiamam leidiniui. Koncertas bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Bilietus reikia įsigyti iš anksto Gifts International-Vaznelių prekyboje.

x St. ir B. Dundai, 4830 West 15th St., Cicero, Ill., lietuviškos užiegos savininkai, „Draugo“ rėmėjai, per E. Radvilienę davė apmokamą skelbimą „Draugo“ koncerto proga leidžiamam leidiniui. Labai ačiū. Koncertas bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x Ona ir Edvardas Reingoldai, Worcester, Mass., lietuviškos spaudos rėmėjai, pratęsdami „Draugo“ prenumeratą 1986 metams, pridėjo ir 27 dol. jo palaikymui. O. ir E. Reingoldus prašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už gražią auką labai dėkojame.

Lietuvos gen. kon. V. Čekanauskas pasakė pagrindinę kalbą Vasario 16-tos minėjime Chicagoje, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Minėjimą rengė Chicago Altos skyrius. Nuotr. J. Sidlauskos

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SUSIKAUPIMO DIENA LEMONTE

Prof. kun. Ant. Rubšys, didelis Šv. Rašto žinovas ir autorius veikalų: „Raktas į Senąjį Testamentą“ ir „Raktas į Naująjį Testamentą“, kurie išleisti penkiuose stambiuose tomuose, praves Gavėnios susikaupimo dieną š.m. kovo 22 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Dienos konferencijų tema: „Istorinis Kristus ir Kristus mūsų kasdieniniame, asmeniniame gyvenime“. Daugeliu atvejais mes esame sekmadieniniai tikintieji, nepažįstą giliau Dievo Žodžio ir labai retais atvejais skaitą patį Šv. Raštą, o „šv. Raštas yra labai žmogiškas“ — necenzūruotai žmogiškas“ — sako kun. Rubšys savo knygoje „Raidė užmuša, dvasia gaivina“. Labai būtų pravartu kiekvienam šią tik 85 psl. knygelę perskaityti: ji tikrai gali sužadinti norą interesuotis ir jo anksčiau išleistais veikalais ir paties šv. Rašto skaitymu.

Susikaupimo diena kviečiami visi, kas tik gali paaukoti vieną dieną savo gyvenimo negražinamai skubancio laiko ir stabtelėti savo dvasinio gyvenimo labui.

Dienos konferencijos prasišės 9 v. ryto. Su pertraukomis kavai, užkandėliams ir pietums tęsis iki 5 v.v. Šv. Mišios bus atnašaujamos 5 v. v. Po to numatoma bendra agapė ir „Horizontas“ skaidrėse. Laukiamos ir jaunesnės šeimos. Manome, kad Manhatton kolegijos profesorius, dėstas religinių studijų fakultete ne tik šv. Raštą, bet ir įvadinį kursą apie islamą, pagaus ir dienos dalyvių dėmesį ir širdis. Sekis išpažintis. Maistu aprūpinama ten pat vietoje už dešimtine asmeniui.

Registruotis paskubėkite, nes vietų skaičius ribotas. Registracija: J. Damušienė, tel. 460-8001, ir O. Abramaitienė, tel. 257-6675.

PATRAUKLUS KONCERTAS

Chicago lietuviams atnešė daug džiaugsmo iš Los Angeles atskridęs koncertuoti muz. A. Jurgučio vadovaujamas kvartetas, atkviestas Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos. Koncertas įvyko vasario 23 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje, į kurią sugužėjo gausiai klausytojų. Kvarteto pirmas tenoras E. Jarašinas, antras tenoras B. Seliukas, baritonas A. Polikaitis, bosas R. Dabšys. Chicagoje buvo malonu matyti ir šiame mieste gražų muzikinį įnašą padariusį komp. A. Jurgučį, kuris buvo ir šio koncerto akompaniatorius.

Publiką maloniai nuteikė tautinių raštų kilimais papuošta scena su užrašu „Tu man viena“.

Tai šūkis, primenantis Lietuvą, o taip pat tai vardas kvarteto išleistos plokštelės, kurią priminė ir savo įžanginiame žody kvarteto atstovas R. Dabšys, su patraukliu humoru pasakydamas atidarymo kalbą.

Jau pirmoji daina — B. Budriūno „Tėviškėle“ išryškino, kaip kvartetas sklandžiai susidainavo.

Koncertas buvo tęsiamas ta pačia patriotine nuotaika, dainuojant A. Bužinsko „Kur gimta padangė“. Trečia taip miela daina buvo A. Raudonikio „Krantų gelė“ (aranžuota muz. A. Jurgučio), kuri klausytojų mintis svajingai nešė prie jūros... B. Seliukas eiliuotu humoristiniu žodžiu papasakojo plokštelės atsiradimo istoriją ar pavaiždavo jos pobūdį.

Kvarteto melodijos klausytojus nuvedė į Lietuvą, dainuojant A. Venckaus „Nemunas atves“.

Mimikos ir judesių vaidybiškumu kvartetas pajavairino G. Paugos dainą „Sulaukt negalėsiu“.

Kvarteto judrumas scenoje įnešė įvairumą, kas vyko ir

dainuojant A. Jurgučio „Gvazdikus“. Su šokio žaismingumu padainavo liaudies dainą „Vakarūškos“.

A. Polikaitis perteikė kvarteto suglaustą istoriją. Susibūrė prieš 15 metų. Vis Šv. Kazimiero par. choro nariai. Repertuare turi 51 dainą. Jiems vadovavo komp. B. Budriūnas, muz. R. Apeikytė, R. Polikaitis, o dabar muz. A. Jurgutis. Jų išleistos plokštelės mecenatai Ant. ir K. Mikalojūnai. Kvartetą vaidybiškai paruošė P. Mazelis, jis parūpino ir scenos puošmenis.

Be pertraukos kvartetas tęsė savo malonų koncertą, padainuodamas P. Jurkaus žodžius Brahms'o valsui; romantiškai nuskambėjo G. Gudauskienės „Pabučiavimas“ (A. Žasyčio žodžiai). Smagi melodija buvo muz. A. Jurgučio „Aukšinės žvaigždės“ (žodžiai A. Kairo) (dainavo su vyno taurėmis rankose).

Koncertas pasižymėjo įvairumu. Humoro įnešė muz. V. Juozapaičio daina „Tamošius pagavimas“.

E. Jarašinas komiškai aptarė kvarteto narius, sukeldamas skanaus juoko. Paskutinį koncerto daly skambėjo muz. M. Jary „Aguona“ (ar. Bielskaus), muz. A. Raudonikio „Nemunėli“.

Vyriškai nuskambėjo A. Brazinsko daina apie alut — „Užstales daina“, pritaikyta Chicagoje, suminė ir I. Kriaučeliūnienė.

Priartėję prie publikos, nulipė nuo scenos, polkos taktu su pritaikyta išraiška dainavo liaudies dainą apie mergelę.

Koncertas buvo smagus ir sklandus. Baigėsi per pusantros valandos. Karšti plojimai dar bisui išprašė „Tris dienas, tris naktis“ — apie meilę ir šokį. Kvartetas dar turėjo nusileisti publikos „iššūkiui“ — padainavo romantišką „Gvazdikus“.

Kvarteto dainininkai ir muz. Jurgutis papuošti prisegtais žiedais.

Kvartetui ir jo vadovui muz. A. Jurgučiu padėką pareiškė St. Briedis. Dėkojo už gausų dalyvavimą ir pakvietė visus vaišėms į kavinę.

J. Pr.

SVARBU NAUJAVEDŽIAMS

Illinois aukščiausias teismas nusprendė, kad gaunant vedybų leidimus mokamieji 25 dol. priedai dėl kovos su namuose pasitaikančiais prievartos veiksmais, nesiderina su konstitucija. Tokie priedai imami nuo 1981 m. Juos imokėkusi dabar galės reikalauti grąžinti. Iš jų susidarydavo 2,3 mil. dol. metinių pajamų, kurios padėdavo išlaikyti 26 prieglaudas ir 13 patarėjų. Dabar tam reikės iškerot lėšų iš kitur.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— Philadelphiajos ateitininkai ruošiasi paminėti šv. Kazimiero šventę kovo 2 d. Pamaldos įvyks 10:30 val. sv. Andriejaus bažnyčioje. Po pamaldų viešas minėjimas parapijos salėje. Paskaitą skaitys dr. J. Dunčia, meninę dalį atliks ateitininkas jaunimas.

— Rasa M. Lakas — prezident Wisconsin School Food Service Association, kuri turi 1,400 narių, pereinų metų rugsėjo mėn. reprezentavo Wisconsin valstiją — American School Food Assn., 5 metų veiklos planavimo konferencijoje Bostone. Vasario mėn. 25 — 28 dienomis Rasa pakviesta į Washingtoną, D.C. Senato komiteto apklausinėmumui, Federal Budget Proposals, (Gramm—Rudman ir kt.), duos parodymus dėl mokyklų vaikų, studentų ir senelių maitinimo programos svarbumo. R. Lakas vadovaujama įstaiga mokyklose maitina virš 4,500 studentų ir senelių. Ji priklauso kelioms Amerikos profesinėms organizacijoms, ir žurnalas „University of Wisconsin — Madison“ plačiai aprašė jos veiklą: „Women of Wisconsin you should know“. Chicagoje gyvena jos tėvai Jadvyga ir Anatolijus Lakai.

— Koalicijos konstituciniam teisingumui ir saugumui prezidentas Antanas B. Mažeika ir vėl parašė laišką JAV vyriausiajam prokurorui Edwin Meese, prašydamas audiencijos OSI reikalui. Tai jau ketvirtas toks prašymas. Ligi šiol šis prašymų dėka buvo pavykę susitikti tik su Meese pavaduotoju Stephen Trott 1985 rugsėjo 17 d. Apie tą pasimatymą, kuriame dalyvavo ir OSI viršininkas Neal Sher, buvo mūsų spaudoje jau rašyta. Tas posėdis buvo nevaisingas, nes tik išryškėjo abiejų pusų kietos pozicijos. A.B. Mažeikos vadovaujama koalicija siekia ne sustabdyti nacių nusikaltėlių gaudymą, o tik užtikrinti, kad gaudytojai laikytųsi JAV teisenos principų raidės ir dvasios ir neprovokuotų ekstremistinių gaivalų terorizmo, nuo kurio nukentėjo Č. Subukovas, E. Sprožis ir kt. Naujas kreipimasis į E. Meese išsiųstas vasario 4 d.

— JAV LB krašto valdyba patvirtino rašytojo-visuomenininko inž. Vytauto Volterto paskyrimą LB atstovu į Lietuvių fondo Pello skirstymo komisiją 1986 metų kadencijai. Kitais dviem LB atstovais LB švietimo ir Kultūros tarybos nominavimu visuomeninką dr. Petrą Kisielių ir jauną bendruomenininką, skautų ir jaunimo veikėją Robertą Vitą. R. Vitas daug darbuojasi Pedagoginio lituanistikos instituto, Lituanistikos studijų centre ir šiuo metu siekia daktaro laipsnio viename Chicago universitete. Ilgametis LF Pello skirstymo komisijos narys, dabartinis JAV LB krašto valdybos vicepirm. finansų reikalams Bronius Juodelis patvirtintas LB atstovu — antrininku.

— Angelė Nelsienė, Fullerton, Calif., Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos valdybos pirmininkė, davė ilgą pasikalbėjimą vietos laikraščio „Lariat“ korespondentui Brad Harrington, kuris tą pasikalbėjimą paskelbė tokia antrašte: „Lietuva — skerdynės nesibaigė su II pasauliniu karu“. Angelė labai išsamiai painformavo laikraščio skaitytojus apie sunkią rusų okupaciją Lietuvoje ir apie lietuvių tautos vedamą kietą pasipriešinimą. „Sovietai tiks

lai Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse yra aiškūs: jie nori Lietuvoje sunaikinti lietuvių ir paversti ją Rusijos dalimi. Rusifikacija pastaraisiais metais suintensyvojė. Rusai nenori, panikiškai bijosi tiesos, bet kokios tiesos... Mūsų, Amerikos lietuvių, pareigą tiesą skelsti“. Laikraštįje atspausdinta Angelės Nelsienės nuotrauka ir Lietuvos žemėlapis, kuriame pažymėtos vietovės su kalėjimais ir koncentracijos stovyklomis.

— Algimantas Gureckas, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas ir jos atstovas Washington, atstovavo JAV LB-nei kongreso patalpose Washingtono sausio 22 d. įvykusiame Ukrainos nepriklausomybės šventės minėjime ir vaišėse. Minėjimą ruošė Ukrainos Kongreso komitetas, su kuriuo JAV LB krašto valdyba palaiko artimus ryšius ir bendradarbiavimo akcijoje prieš lenkų užmačius savintis lietuviams ir ukrainiečiams priklausančias žemes. LB taip pat aktyviai buvo įsijungusi į veiklą pagelbėti ukrainiečiams bėgliui M. Medvid. Minėjimo svečiu buvo JAV sen. C. Pell ir trys kongresmanai.

— Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, sausio 18-19 dienomis lankėsi Philadelphiajoje, kur kultūrinės veiklos planavimo reikalais tarėsi su Philadelphiajoje gyvenančiais krašto valdybos nariais Alg. Gečiu, Br. Krokui ir Vyt. Volertu. Pasitarimų metu išdiskutuota artėjantis teatro festivalis, 1987 m. ruošiamos rajoninės dainų šventės, 1988 m. įvyksianti VIII-jį Tautinių šokių šventė, bendradarbiavimas su Lietuvių fondu, pagalbos suteikimo galimybes kultūrinių renginių neįstengiančioms surošti negausioms žiūrių kolonijoms bei įvairūs kiti kultūrai liečiantys klausimai.

— Į JAV LB krašto valdybos vardu pasiųsta memorandumą Reagano-Gorbačiovo susitikimo Ženevoje proga atsakė vicedirektorius Valstybės departamente Rytų Europos ir Jugoslavijos reikalams Herbert S. Malin. Krašto valdybos pirm. Alg. Gečiui adresuotame laiške rašoma: „Prezidentas mano, kad tęstinis dialogas žmogaus teisių klausimais yra būtinas. Pabaltijo valstybių statusas yra reikšmingas šio dialogo elementas. Prezidentas ne kartą yra parėmęs teisę kiekvienos valstybės gyventojams apspręsti savo likimą. Remdamiesi tuo principu, mes atsiskakome pripažinti prievartinį Pabaltijo valstybių jungimą Sov. Sąjungon“.

AUSTRALIJOJ

— „Tėviškės Aidų“ savaitraštis, leidžiamas Melbourne, vasario 11 d. atšventė savo 30 metų leidimo sukaktį. Visą laiką savaitraštį leidžia Australijos lietuvių katalikų federacija. Laikraštis visada išėina reguliariai ir gerai informuoja mūsų tautiečius apie lietuvių religinį, visuomeninį, kultūrinį gyvenimą, pateikia daug idomių žinių pasaulio politikos klausimais. Plati Australijos lietuvių gyvenimo kronika. Šiuo metu savaitraštį redaguoja kun. Pranas Daukyns. Adresas: 18 Henry Street, Kensington, Vic. 3031, Australia.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadi. 9 v. r. iki 1 val. d.

Įtalis lankytojų dail. Jurgio Daugvilo medžio darbų parodos atidarymo metu vasario 14 d. Čurhonio galerijoje. Paroda tęsis dar vasario 28 d., kovo 1 ir 2 d. savaitgalį. Lankymo valandos penktadienį, nuo 1 iki 3 v.v., šeštadienį ir sekmadienį nuo 11 v.r. iki 9 v.v. Nuotr. J. Tamulaičio